

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΤΟΜΟΣ
Γ' ΜΟΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ
66

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΕΤΗΛΕΝΗΜ-
ALLEN TOWN, PA., ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΑΙΔ. ΟΙΚ. Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese
Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. AStoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada \$2.00—Foreign \$2.50
Ten Cents a Copy
Vol. III. No. 66. — August 29, 1937
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post
office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879-

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

Ὁνοματεπώνυμον νυμφευθέντων

Κοινότης

Τελέσας τὸν Γάμον Ἱερεὺς

Ἰουν. 27	Ἰωάννης Γ. Παναγόπουλος	Mary C. Juder	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Ἀβέρεκ. Δημακόπουλος
» 27	N. Π. Νικητόπουλος - Ἀσημένια Π. Μαστροδημήτρη		Moline, Ill.	Αἰδ. Σπυρίδων Σπυρόπουλος
» 27	Ἰωάννης Α. Ἰσάκης	Ἑλένη Β. Γαργάνα	Waukegan, Ill.	Ἀρχιμ. Διονύσιος Νεστορίδης
» 27	Κωνσταντ. Δ. Πικούνης	Θεοδώρα Χ. Καρδίξη	Baltimore, Md.	Ἀρχιμ. Ἰωακ. Παπαχρίστου
» 27	Ἀνδρέας Θ. Ποτοῦς	Ἀργυρῶ Χ. Καρδίξη	Baltimore, Md.	Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Παπαχρίστου
» 27	Γ. Α. Βουρδούσης	Παναγιώτα Α. Μπιστολαρίδου	Brookton, Mass.	Αἰδ. Τιμόθεος Χούντρας
» 27	Πέτρος Χ. Μπένος	Ἀμαλία Δ. Φιλίου	Cambridge, Mass.	Ἀρχιμ. Θεόφ. Σπυρόπουλος
» 27	Χαράλαμ. Βασιλακόπουλος	Στυλιανή Ν. Κιντζου	Chicopee Falls, Mass.	Αἰδ. Λεωνίδας Δημοσθένους
» 27	Κωνστ. Ν. Ἀντωνόπουλος	Πελαγία Δ. Οἰκονομίδου	Ipswich, Mass.	Αἰδ. Ἰοβιανὸς Λαυρακάς
» 27	Ἰωάννης Α. Πυργάκης	Θεοπίστη Γ. Καγέλλου	Lowell, Mass.	Αἰδ. Δημήτριος Σγοῦρος
» 27	Ἀθ. Θ. Παλάβρας	Ἐλευθερία Γ. Ἀντωνοπούλου	Lowell, Mass.	Αἰδ. Ἰωσήφ Ξανθόπουλος
» 27	Βασίλ. Ἰ. Ἀναστασιάδης	Δήμητρα Σ. Νικολοπούλου	Lynn, Mass.	Ἀρχιμ. Χριστόφ. Ἀργυρίδης
» 27	Γεώργ. Σ. Νικολόπουλος	Rose A. Maione	Lynn, Mass.	Ἀρχιμ. Χρίστ. Ἀργυρίδης
» 27	Παναγιώτης Ι. Πλαγιώτης	Διαμάντω Α. Κυλλήκα	Pittsfield, Mass.	Ἀρχιμ. Μεθόδιος Φουσιάνης
» 27	Νικόλαος Γ. Σφυρῆς	Θεώνη Π. Ραζῆ		
(Τὸ γένος Δημ. Σταυρουλέα)				
» 27	Ἰωάννης Κ. Ζαχαρίου	Γιαννούλα Η. Χηράκη	Detroit, Mich.	Ἀρχιμ. Ἰωακ. Δουλεράκης
» 27	Πέτρος Ι. Παναγιωτόπουλος	Μάρθα Γ. Δρέλλα	Kalamazoo, Mich.	Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Τσάμης
» 27	Στέργιος Ν. Μπέλλος	Φωτεινὴ Δ. Ἀναστασοπούλου	Muskegon, Mich.	Ἀρχιμ. Ἀγγελος Βρέττας
» 27	Στέφανος Ν. Καλλιόγλου	Βασιλική Π. Τσιμικλή	St. Louis, Mo.	Αἰδ. Δημήτριος Βαϊνίκος
» 27	Νικόλαος Σ. Παυλόπουλος	Μαρία Β. Ἀδάμ	Nashua, N. H.	Αἰδ. Σωτήρ. Ἀγγελίδης
» 27	Νικόλαος Κωστήνης	Σταυρούλα Γ. Δημοπούλου	Nashua, N. H.	Αἰδ. Χρήστος Παπαχρήστου
» 27	Θωμᾶς Σ. Λάντης	Ἑλένη Ι. Ἀγγελάκου	Jersey City, N. J.	Αἰδ. Ἀγγελ. Τσιγκονής
» 27	Κωνστ. Ι. Κούκος	Χρυσανγῆ Ξ. Σταύρου	Newark, N. J.	Αἰδ. Γεώργιος Σπυριδάκης
» 27	Γεώργ. Π. Διαμαντοῦρος	Γεωργία Α. Τράκο	Newark, N. J.	Αἰδ. Γεώργ. Σπυριδάκης
» 27	Χαρόλαμπος Ζ. Οικονόμου	Εἰρήνη Ι. Κаланδράνη	Charlotte, N. C.	Ἀρχιμ. Ἀγ. Παπασταματίου
» 27	Εὐγένιος Ι. Πασσάλης	Στέλλα Δ. Μολάλη	Martins Ferry, Ohio	Αἰδ. Βασίλειος Μαρκόπουλος
» 27	Βασίλειος Δ. Δάλλης	Ἀθανασία Β. Βασιλείου	Youngstown, Ohio	Αἰδ. Α. Σαραντίδης
» 27	Ἰωάννης Α. Νοτόπουλος	Αἰκατερίνη Α. Γιαννάκου	Youngstown, Ohio	Αἰδ. Α. Σαραντίδης
» 27	Νικόλαος Ρωμανιάς	Γεωργία Οἰκονομοπούλου	Johnstown, Pa.	Αἰδ. Δημοσθ. Τσιμαρδάς
» 27	Παναγιώτης Γ. Βέκιος	Ζαφειριῶ Μ. Μάστρου	N. S. Pittsburgh, Pa.	Αἰδ. Νικόλαος Τριανταφύλλου
» 27	Νικόλαος Σ. Ἀρθανίτης	Μαρία Μ. Μάστρου	Reading, Pa.	Αἰδ. Γεώργιος Νάσης
» 27	Ἀναστάσιος Παπαδόπουλος	Ἀγγελικὴ Ρουβέλα	Reading, Penn.	Αἰδ. Γεώργιος Νάσης
» 27	Γεώργιος Π. Πουλυμενάκος	Sophie W. Brooks	Providence, R. I.	Αἰδ. Π. Μιχαηλίδης
» 27	Steve Savieh	Eva Lovénich	San Antonio Texas	Ἀρχιμ. Βαθ. Καραχάλιος
» 27	Παναγιώτης Παπαπέτρος - Ἀναστασία Μαρινοπούλου		Salt Lake City, Utah	Αἰδ. Χαράλ. Τζαβαλάς
» 27	Σοφοκλῆς Ε. Πουλίδης	Μαργαρίτα Χ. Μυλωνά	Milwaukee, Wis.	Ἀρχιμ. Βενιαμίν Κόλλιας
» 28	Ἀλέξανδρος Χ. Χαλκιάς	Γεωργιατικὴ Κουμπήνη	Halifax, N. S., Can.	Ἀρχιμ. Ἰωσήφ Πιτσώνης
» 28	Σολομών Ἀγαπίου	Νικολέτα Βούκα	New Haven, Conn.	Αἰδ. Εὐάγγελος Τριανταφύλλου
» 29	Μιχαήλ Π. Πάσκιας	Edith H. Geofsick	Jersey City, N. J.	Αἰδ. Ἀθανάσιος Καίσαρης
» 30	Σταῦρος Μ. Ζαχαράκος	Αἰκατ. Η. Ρουμελιώτη	Bronx, N. Y.	Αἰδ. Καλ. Χατζηλάμπρου
» 30	Κωνστ. Α. Κασιώνης	Μαρίκα Κ. Κομνηνοῦ	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Βασίλ. Μιχαλόπουλος
(Τὸ γένος Οἰκονόμου)				
Ἰουλ. 1	Ἰωάννης Π. Σαλάτας	Αἰκατ. Α. Παπαγιαννάκου	N. S. Pittsburgh, Pa.	Αἰδ. Νικόλαος Τριανταφύλλου
» 1	Μιχαήλ Π. Πατριναῖος	Σταυρούλα Μ. Ἀργυράκη	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Βασίλειος Μιχαλόπουλος
» 1	Παναγιώτης Β. Ψυχγοῦδης	Μαρία Δ. Πυριόβολου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Βασίλειος Μιχαλόπουλος
» 1	Κωνσταντίνος Καλαμπόκης	Σταυρούλα Σταυράκου	Chicago, Ill.	Πανος. Ἀντ. Ἰατρίδης
» 1	Νικόλαος Α. Κοτσάνος	Βασίλ. Π. Ζαφειροπούλου	Detroit, Mich.	Αἰδ. Γεώργ. Πετρίδης
» 3	Χρήστος Κ. Ἀγγελόπουλος - Ἐρασμία Ι. Βασιλείδου	Bernice Mills	N. S. Pittsburgh, Pa.	Αἰδ. Νικόλαος Τριανταφύλλου
» 3	Ἀντώνιος Γ. Δημάκης	Μαρία Κουφάκη	New York City	Ἀρχιμ. Δωρόθεος Μπουραζάνης
» 3	Νικόλαος Ε. Παναγιωτάκης	Anna B. Volchuk-Wolt	Nashua, N. H.	Αἰδ. Χρήστος Παπαχρήστου
» 4	Ἰωάννης Δ. Σκευοφύλαξ	Ἀλεξ. Ν. Ζαχαριάδου	Halifax, N. S., Can.	Ἀρχιμ. Ἰωσήφ Πιτσώνης
» 4	Χαράλ. Χ. Καδέρογλου	Ἀναστ. Π. Μπόλαρη	New York City	Αἰδ. Μεθόδιος Κουρκουλῆς
» 4	Νικόλαος Γ. Βούλγαρης	Φωτεινὴ Σ. Βαρθολομαίου	New York City	Αἰδ. Μεθόδιος Κουρκουλῆς
» 4	Εὐάγγελος Σ. Χαλκιάς	Ἑλένη Δ. Μανιουδῆ	New York City	Αἰδ. Βασίλ. Παπανίκας
» 4	John Kwavik	Ἑλένη Ι. Τομεσέσσιν	New York City	Αἰδ. Βασίλ. Παπαδόπουλος
» 4	Σταῦρος Κριτσικόπουλος		Bronx, N. Y.	Αἰδ. Νικ. Ἀνδρεόπουλος
				Αἰδ. Καλὶν. Χατζηλάμπρου

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐτέλεσαν τοὺς γάμους αὐτῶν κατὰ τὰς τελευταίας ἐβδομάδας καὶ δὲν βλέπουν
τὸ ὄνομά των εἰς τοὺς πίνακας τούτους, νὰ εἰδοποιήσουν τὸ Γραφεῖον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, διὰ τὴν
ἐπανάρθωσιν τῆς τοιαύτης παραλείψεως.

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I. N. Y.

ΕΤΟΣ Γ'. 'Αριθ. 66.

Διευθυντής: 'Αρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ ΚΑΒΑΔΑΣ

29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1937

ΟΜΙΛΕΙ Η Α. Ε. Ο ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ

Κ. Κ. ΔΗΜ. ΣΙΣΙΛΙΑΝΟΣ

Ἡ Α. Ἐξοχότης, ὁ κ. Δ. Σισιλιᾶνος, Πρεσβευτὴς τῆς Πατρίδος ἐν Washington, ἐκδυμὸς ὑποστηρικτῆς τῆς Προπ. Θεολογικῆς Σχολῆς, ὁμίλησεν ὑπὲρ αὐτῆς γλαφυρώτατα, ἐνθουσιωδῶς καὶ πειστικῶς κατὰ τὰ Ἐθνικὰ Συνέδρια τόσον τῆς Γκάπα ἐν Baltimore, Md. ὅσον καὶ τῆς Ἀχέπας ἐν Syracuse, N. Y.

Τὴν σχετικὴν περικοπὴν τοῦ πρὸς τὴν Ἀχέπα ἐν Συρακούσαις λόγου τοῦ κ. Πρεσβευτοῦ ἀναδημοσιεύομεν κατωτέρω, ἵνα οἱ ἀγαπῆτοι ὁμογενεῖς ἀναγνώσουν αὐτὸν καὶ πάλιν καὶ ἅπαξ ἔτι σκεφθοῦν ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἔργου τούτου.

«Ἄλλ' ἰδιαιτέτως μεριμνᾷ ὁ κραταιὸς ὁργανισμός σας διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας καὶ τοῦτο εἶναι τὸ οὐσιώδες, ἐὰν δὲν θέλητε ἢ διέλευσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐξ Ἀμερικῆς νὰ μείνῃ μόνον ἀνάμνησις.

Ἐὰν θέλωμεν τὸ μέγα δάνειον εἰς αἷμα, ὅπερ ἡ ὀλιγάνθρωπος φυλὴ μας προσέφερεν εἰς τὴν μεγάλην Ἀμερικὴν, νὰ μὴ ὑπάρξῃ φροῦδον καὶ μάταιον, μεριμνήσατε, διότι ὅπως εἶπον καὶ ἄλλοτε, οἱ καιροὶ δὲν εἶναι μενετοὶ καὶ ἡ νέα γενεά, ἣτις ἤρχισε νὰ μᾶς ἀντικαθιστᾷ, βαδίζει πρὸς τὰ ἄνω μὲ γοργὸν καὶ ἀνυπόμονον βῆμα, ἐνῶ ἡμεῖς βαίνομεν βραδυποροῦντες ποδὲς τὴν ἔξοδον.

Καὶ ἐπ'ἀνέρχομαι εἰς τὸ θέμα τῆς ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀποφασισθείσης ἰδρύσεως Ἑλληνικῆς Σχολῆς, ἵνα παρασκευάξῃ Ἱερεῖς καὶ Διδασκάλους καταλλήλους διὰ τὴν νέαν γενεάν μας. Οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Διδάσκαλοι τῆς νέας γενεᾶς εἶναι ὠφέλιμον νὰ προέρχωνται ἀπὸ τὰ σπλάγχνα σας, νὰ προέρχωνται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς. Νὰ ἔχουν βεβαίως Ἑλληνικὸν ἐνθουσιασμόν καὶ ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν ἀρχαίαν καταγωγὴν των, ἀλλὰ καὶ μόρφωσιν Ἀμερικανικὴν καὶ τελείαν γνῶσιν τῆς Ἀγγλικῆς, προσόντα, τὰ ὅποια δὲν ἔχουν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν οἱ ἐξ Ἑλλάδος τὸ πρῶτον ἐρχό-

μενοι. Καὶ τὰ τέκνα σας, εἰς τὰ ὅποια φιλοτίμως, ὥς ὠφείλετε, ἐδώσατε πλήρη Ἀμερικανικὴν μόρφωσιν, ἔχουν πολὺ περισσοτέρας ἀξιώσεις ἀπὸ τοὺς ἰθύνοντας αὐτὰ Ἱερεῖς καὶ Διδασκάλους ἀφ' ὅσας εἶχομεν ἡμεῖς, ὅταν ἤλθομεν ταπεινοὶ ἀπὸ τὴν πατρικὴν καλύβην.

Χρειαζόμεθα καθεὶ χρόνον ἐν Ἀμερικῇ ἕξ ἕως ὀκτὼ Ἱερεῖς καὶ ἄλλους τόσους Διδασκάλους, διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τοὺς φέρωμεν ὅλους ἐξ Ἑλλάδος, καὶ καθότι δὲν ἔρχονται ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους θέλομεν, δηλ. διπλωματοῦχοι Θεολογικῶν Σχολῶν, γινώσκται τελείως τῆς Ἀγγλικῆς.

Ὁ σεβάσμιος Ἱεράρχης, τοῦ ὁποίου τὰς ὑψηλὰς ψυχικὰς ἐμπνεύσεις πάντες ἀναγνωρίζομεν, μετὰ τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν νὰ ἰδρῦσουν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου Προπαρασκευαστικὴν Σχολὴν πρὸς προπαρασκευὴν Διδασκάλων καὶ Ἱερέων. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἔλαβον ἐν πλήρει συνεννοήσει μετὰ τῆς Πρεσβείας, ἣτις ἐκθύμως ὑποστηρίζει τὸ ἔργον τοῦτο.

Ἰδρύεται λοιπὸν εἰς ἓνα λαμπρὸν οἰκοδόμημα, διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ὁποίου συνέδραμεν ἡ Ἀχέπα, εἰς τὸ Πάμφρετ τῆς Νέας Ἀγγλίας, Σχολὴ ἀναντιρρήτου χρησιμότητος καὶ ἡσφαλισμένης ἐπιτυχίας, ἐὰν τὴν ὑποστηρίξωμεν. Διότι γίνεται μετὰ σωφροσύνης καὶ μετριοφροσύνης καὶ εἶναι ἔργον τὸ ὁποῖον δὲν ὑπερβαίνει τὰς οἰκονομικὰς μας δυνάμεις. Ἰδρύεται εἰς τὸ κέντρον τῆς Νέας Ἀγγλίας, ὅπου εὐρίσκονται καὶ αἱ πολυαριθμότεραι καὶ μεγαλείτεροι Κοινότητες τῆς Ἀμερικῆς. Καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πνευματικὸν κέντρον, ἀκτινοβολοῦν Ἑλληνικὸν πνεῦμα εἰς τὰς πέριξ καὶ τὰς ἀπωτέρω Κοινότητας. Ἡ διατήρησίς του δὲν ἀπαιτεῖ ὑπερβολικὰς δαπάνας, ἀφοῦ θὰ ἔχῃ εἰκοσι μόνον φοιτητὰς τὸ πρῶτον ἔτος καὶ σαράντα ὅταν θὰ λειτουργῇ πλήρως. Ἡ φοίτησις θὰ εἶναι μόνον διετῆς καὶ μετὰ τοῦτο οἱ ἐπιτυχάνοντες καὶ κρινόμενοι κατάλληλοι

τελειόφοιτοι τῆς προπαρασκευαστικῆς Σχολῆς θὰ μεταβαίνουν εἰς Ἑλλάδα, ἵνα συμπληρώσουν ἐκεῖ ἐπὶ τετραετίαν τὴν Ἑλληνοπρεπὴ μόρφωσίν των εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν ἢ τὸ Διδασκαλεῖον.

Εἶνε ἔργον συνετόν, οὐχὶ πολυδάπανον, καὶ συνεπῶς κατορθωτόν. Διὰ πρώτην φορὰν ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς ἀναλαμβάνει ἔργον μὴ ὑπερβαῖνον τὰς δυνάμεις του μὲ οἰκονομικὰς βάσεις στερεάς, καθόσον μέχρι τοῦδε, ὅ,τι ἀνελάβομεν ἦτο ἀνώτερον τῶν δυνάμεών μας, διότι τὰ μεγάλα ὄνειρά μας ὑπερέβαινον τὴν πραγματικότητα.

Ἡ Σχολὴ τίθεται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἰσχυρᾶς Ἐκπαιδευτικῆς Ὁργανώσεως τῆς Ἀχέπας. Υἱοθετήσατέ τὴν καὶ ἐνισχύσατέ τὴν εἰς τὰ πρῶτα βήματά της καὶ τότε ἔχω τὴν βάσιμον ἐλπίδα ὅτι θὰ ὀρθοποδήσῃ.

Καὶ ἐὰν δὲν ἐπρόκειτο νὰ προετοιμάσῃ Ἱερεῖς καὶ Διδασκάλους καὶ μόνον ὡς Σχολεῖον ἐν Ἀμερικῇ, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ διδάσκωνται ἀποκλειστικῶς τὰ Ἑλληνικὰ εἰς τοὺς ἀποφοιτήσαντας τὰς Ἀμερικανικὰς τῶν σπουδᾶς—διότι εἰς τὴν Σχολὴν εἰσάγονται μόνον οἱ τελειόφοιτοι τῶν HIGH SCHOOLS—καὶ μόνον ὡς Ἑλληνικὴ ἀνωτέρα Σχολὴ ὠφείλε νὰ ἔχῃ τὴν ὑποστήριξιν πάντων. Καὶ ἀνταποκρίνεται τελείως εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Ἀχέπας, ἥτις ἐπιδιώκει ὅπως οἱ Ἑλληνοαμερικανοὶ γίνωνται τέλειοι Ἀμερικανοὶ καὶ τέλειοι Ἕλληνες.

Τί ἄλλο ὠραιότερον, οἱ ἀπόφοιτοι τῶν HIGH SCHOOLS νὰ μεταβαίνουν εἰς Ἑλληνικὸν Σχολεῖον πρὸς πλήρη τῆς Ἑλληνικῆς ἐκμάθησιν; Θὰ εἶπω καὶ περαιτέρω, ὁ καλὸς μας Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἐγὼ, ὀνειρευόμεθα τὸ Σχολεῖον αὐτὸ νὰ ἐξελιχθῇ ἀργότερον εἰς μέγα Ἑλληνικὸν Πανδιδακτήριον τῶν Ἑλληνοπαίδων.»

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου τούτου τὸν ὁποῖον ἐκάλυψαν ἐνθουσιώδη καὶ παρατεταμένα χειροκροτήματα, ὁ Σ. Ἀρχιεπίσκοπος ἠὲ χαρίστησε τὴν Α. Ε. καὶ ἐξέφρασε τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς εἶναι ἡνωμένος εἰς τὴν ἀπόφασιν πρὸς καταρτισμὸν τοῦ Κλήρου καὶ τῶν Διδασκάλων τῆς Νέας Γενεᾶς.

ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΡΙΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Rockford, Ill., 28 Ἰουνίου 1937.

Πανοσιολογιώτατε, Κύριε Συντάκτα:

Εἶδον εἰς τὸν Ὁρθόδοξον Παρατηρητὴν, δὲν ἐνθυμοῦμαι εἰς ποῖα σελίδα, ὅτι δύο παιδιά βαπτισμένα ἀπὸ τὸν ἴδιον νουνὸν ἐπιτρέπεται νὰ ἔλθουν εἰς γάμον κοινωνίαν. Ἀλλὰ τότε πῶς δύο παιδιά, ὡς ἐγὼ γνωρίζω, ὅταν δὲν εἶναι τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἀποφεύγει ὁ Ἱερεὺς νὰ τὰ βαπτίσῃ εἰς τὸ ἴδιο νερὸ διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔλθουν εἰς γάμον κοινωνίαν; Ἀπαντήσατε πῶς τὸ ἕνα ἐπιτρέπεται καὶ τὸ ἄλλο δὲν ἐπιτρέπεται.

Εὐσεβάστω

Π. ΧΙΩΤΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Λοιπόν, σὰς ἀπαντῶμεν ὅτι δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὸ ἕνα ἐπιτρέπεται καὶ τὸ ἄλλο δὲν ἐπιτρέπεται· ἐπιτρέπονται καὶ τὰ δύο. Θὰ ἀναπτύξωμεν δὲ τὴν ἀπάντησίν μας ὁπωσδήποτε ἐκτενῶς διότι πρόκειται περὶ ζητήματος περὶ τοῦ ὁποῖου δυστυχῶς οἱ περισσότεροι τῶν ὁμογενῶν, ἴσως δὲ καὶ μερικοὶ Ἱερεῖς, ἔχουν ἀρκετὰ συγκεχυμένην ἀντίληψιν.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν σας ἔχετε δύο σημεῖα:

α'. Ἐὰν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀλλάσῃ τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ τοῦ Βαπτίσματος προκειμένου νὰ βαπτισθοῦν δυὸ παιδιά, ἐξ ὧν τὸ ἓν εἶνε κορίτσι καὶ ἄλλης οἰκογενείας καὶ

β'. Ἐὰν δύνανται νὰ ἐνωθῶν εἰς γάμον ἕνας νέος καὶ μία νέα ποὺ ἔχουν τὸν αὐτὸν ἀνάδοχον.

Εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα ἀπαντῶμεν ὅτι οὐδαμοῦ, ἀπολύτως οὐδαμοῦ, ὑπάρχει κανὼν ἢ διάταξις τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ θεωρῇ συγγένειαν πνευματικὴν τὸ ὅτι δύο παιδιά ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ἴδιον ἡγιασμένον ὕδωρ κολληθῆναι. Αὐτὸ εἶνε ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μυθεύματα, τὰ ὅποια δὲν γνωρίζομεν πόθεν ἔχουν τὴν ἀρχὴν των, ὑποπτευόμεθα δὲ ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας καὶ διὰ λόγους οἰκονομολογικοῦς ἐρρίφθη τοιαύτη γνώμη κάποιου ἀνευθύνως καὶ μεταδοθεῖσα σὺν τῷ χρόνῳ καὶ εἰς ἄλλα χωρία τῆς Ἑλλάδος ἐπεκράτησε, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν ἀπολύτως ἐκκλησιαστικὴν ἢ δογματικὴν βάσιν. Ἐπὶ πλέον, ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ χριστιανισμοῦ γνωρίζομεν ὅτι πολλάκις ὁλόκληρα εἰδωλολατρικὰ χωρία ἠσπάζοντο τὸν Χριστιανισμὸν καὶ ἐβαπτίζοντο ἀμέσως ὅλοι, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά εἰς γειτονικὴν λίμνην. Δὲν πιστεύω νὰ φαντάζεσθε ὅτι εἰς κάθε βάπτισιν ἡλλάζαν ὅλο τὸ ἡγιασμένον νερὸ τῆς λίμνης, ἢ ὅτι ἀπηγορεύετο κατόπιν νὰ γίνῃ γάμος μετὰ δύο πρόσωπα τοῦ ἰδίου χωρίου, διότι εἶχαν βαπτισθῇ εἰς τὴν ἰδίαν λίμνην;

Εἰς τὸ δεύτερον ἐρώτημα ἀπαντῶμεν ὡς ἑξῆς:

Πράγματι τὸ Ἱ. Πηδάλιον, εἰς τὸ «Περὶ τῆς τοῦ Ἀγίου Βαπτίσματος συγγενείας» κεφάλαιον, ἀναφέρει ὡς ἐμποδισμένον γάμον δύο ἀτόμων ἐὰν ἔχουν τὸν ἴδιον ἀνάδοχον καὶ τοῦτο—λέγει—εἶνε γνώμη τοῦ Ἐπισκόπου Σισίνου.

Εἰς τὴν σημείωσιν μὲ τὴν ὁποίαν δικαιολογεῖ τὴν ἀ-

Παρακαλοῦνται οἱ ἀνανεώσαντες τὴν συνδρομὴν των καὶ μὴ λαμβάνοντες τὸ φύλλον κανονικῶς ὅπως γράψωσιν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ Τμήμα Διεκπεραιώσεως ὡς ἑξῆς:

ORTHODOX OBSERVER, Circulation Dept.

240 West 23rd Street, NEW YORK

παγόρευσιν τοῦ τοιοῦτου γάμου δὲν ἀναφέρει κανένα ἀπολύτως κανόνα οἰκουμενικῆς ἢ τοπικῆς Συνόδου ἢ ἄλλην τινὰ ἐκκλησιαστικὴν διατάξιν διὰ τῶν ὁποίων νὰ ἀπαγορεύεται τοιοῦτος γάμος· τοῦναντίον λέγει ὅτι οἱ Πατριάρχαι Ἱερεμίαις καὶ Νεόφυτος ἐπέτρεπον αὐτόν. Ἀπαγορευτικὰς διατάξεις ἀναφέρει μόνον δύο Αὐτοκρατόρων τοῦ Λέοντος καὶ τοῦ Κωνσταντίνου.

Ἀλλά, καθὼς ἐννοεῖτε, τὰ αὐτοκρατορικὰ διατάγματα δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε ἀνώτερα τῶν θελήσεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ δεσμεύουν τὴν ζωὴν αὐτῆς. Οὔτε καὶ τὸ Ἱ. Πηδάλιον ἔχει τοιοῦτον χαρακτῆρα, ὥστε, ἐὰν ἀναφέρῃ τὴν γνώμην ἐνὸς αὐτοκράτορος ἢ ἐνὸς Ἐπισκόπου, νὰ θεωρῇται τοῦτο ἀπολύτως σεβαστὸν μὲ αἰώνιον κύρος καὶ μὴ ἐπιδεχόμενον ἀλλοίωσιν ὥς νὰ εἶνε περιεχόμενον τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Τὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας ἔχει δικαίωμα ἡ ἴδια ἢ Ἐκκλησία νὰ τὰς μεταβάλλῃ ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας εὐρίσκεται τὸ πλῆρωμα, ὅπως ἐξυπηρετῶνται σκοπιμώτερον ἡ θρησκευτικὴ καὶ κοινωνικὴ αὐτοῦ ζωὴ. Ἐπομένως καὶ ἐὰν ἀκόμη πράγματι ἡ Ἐκκλησία ἀπαγόρευε ποτὲ τὸν γάμον δύο ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὸν ἴδιον ἀναδόχον, πάλιν ἡ Ἐκκλησία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταργήσῃ τὴν προηγουμένην ἀπαγόρευσιν, ὅταν θέλῃ. Μόνον τὰ δόγματα δὲν ἀλλάσσουν. Ὅσῃν δύναμιν εἶχεν ἡ Ἐκκλησία πρὸ 300 ἢ 800 ἢ 1200 ἐτῶν νὰ νομοθετῇ καὶ ἐκδίδῃ διατάξεις ἄλλην τόσῃν δύναμιν ἔχει καὶ σήμερον καὶ μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων. Διότι εἶνε ὁργανικὸν σῶμα, ζῶν καὶ ἐνεργόν.

Τὸ δικαίωμά της αὐτὸ ἐξασκοῦσα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐξέδωκε διὰ τῆς Ἱ. Συνόδου αὐτῆς, τὸ 1929, ἐγκύκλιον, τῆς ὁποίας τὸ κείμενον παραθέτομεν ἁμέσως κατωτέρω. Καθὼς δὲ βλέπετε εἰς αὐτήν, περιορίζει τοὺς ἐμποδιζομένους γάμους, εἰς τὰ ἀνιόντα καὶ κατιόντα πρόσωπα τοῦ ἀναδόχου καὶ ἀναδεκτοῦ καὶ δὲν ἀναφέρει διόλου ὥς ὑπάρχουσιν συγγενεῖαν πνευματικὴν μεταξὺ τῶν ἀναδεκτῶν ἐνὸς ἀναδόχου, ἀπαγορεύουσιν τὴν σύμψιν γάμου αὐτῶν.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμὸς Πρωτ. 1041

> Διεκπ. 170

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἀνανεοῦσα προγενεστέρας ἐγκυκλίους περὶ βαθμοῦ συγγενείας, γνωρίζει τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος ἀπαγορεύεται ἡ ἔκδοσις ἀδείας γάμων, ἐφ' ὅσον μεταξὺ τῶν μελλόντων νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμου κοινωνίαν ὑφίσταται συγγένεια βαθμῶν, α' ἔκτου ἐξ αἵματος, β' πέμπτου ἐκ διγενείας, γ' τρίτου ἐκ τριγενείας, δ' τρίτου ἐκ τοῦ Ἀγίου Βαπτίσματος, ὡς δ' εἶναι εὐνόητον, καὶ πάντων τῶν ἐλασσόνων βαθμῶν συγγενείας.

Εἰδικώτερον προκειμένου περὶ τῆς ἐκ τοῦ Ἀγίου Βαπτίσματος πνευματικῆς συγγενείας ἀπαγορεύονται μόνον αἱ ἐξῆς περιπτώσεις: 1) ὁ γάμος τοῦ ἀναδόχου,

α' μετὰ τῆς ἀναδεκτῆς, β' μετὰ τῆς μητρὸς τῆς ἀναδεκτῆς, γ' μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς ἀναδεκτῆς. 2) ὁ γάμος τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀναδόχου α' μετὰ τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, β' μετὰ τῆς μητρὸς τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, γ' μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς ἀναδεκτῆς αὐτοῦ.

Τὰ αὐτὰ δὲ ἰσχύουσι καὶ ἐναλλάσσομένων τῶν γενεῶν, πασῶν τῶν ἄλλων περιπτώσεων τῆς πνευματικῆς συγγενείας μὴ κωλοῦσιν τὴν ἔκδοσιν ἀδείας γάμου.

Ἐπαφίεται εἰς τὴν σύνεσιν τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν, ὅπως κατ' ἄκραν ἐκκλησιαστικὴν συγκατάθεσιν καὶ οἰκονομίαν ἐπιτρέπωσι τὴν ἔκδοσιν ἀδείας γάμου ἔκτου βαθμοῦ ἐξ αἵματος καὶ πέμπτου ἐξ ἀγχιστείας, ὡς αἱ περὶ τούτου λόγοι σοβαροὶ ἐπιβάλλουσι τοῦτο, ἐὰν προηγουμένως διὰ προσφῶρων προτροπῶν μὴ δύνωνται νὰ ἀποτρέψωσι τὴν σύναψιν γάμου συγγενείας ἔκτου ἐξ αἵματος καὶ πέμπτου ἐξ ἀγχιστείας. Πέραν τούτου οὐδαμῶς δύναται νὰ χωρήσῃ ἐπιείκεια καὶ συγκατάθεσις οὐδὲ δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ταῦτα ἀνακοινοῦσα ὑμῖν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος παρακαλεῖ ὅπως ἀδιαλείπτως καὶ συντόνως μεριμνᾶτε ἵνα τηρῶνται αἱ διατάξεις αὗται καὶ μὴ προκύπτῃ θλάθῃ τις ἐκ τῶν κατὰ συγκατάθεσιν καὶ ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν ἐπιτρεπομένων συνοικειῶν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Πρόεδρος

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως/καὶ Πωγωνιανῆς ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

† Ὁ Ἀδριανουπόλεως ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης ΙΩΑΚΕΙΜ

† Ὁ Ἰκαρίας ΝΕΟΦΥΤΟΣ

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

† Ὁ Ὑδρας καὶ Σπετσῶν ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λειβαδεῖας ΣΥΝΕΣΙΟΣ

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. GERMANOS A. ΡΟΥΜΠΑΝΗΣ

Πιστεύομεν ὅτι καὶ μόνῃ ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἀνωτέρω Ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἑλλάδος εἶναι ικανοποιητικὴ ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησίν σας.

Διαδίδετε τὸν «ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΝ».
Συστήσατε καὶ εἰς τοὺς φίλους σας νὰ ἐγγραφοῦν
συνδρομηταί του. Ὁρέσαμεν ἐτησίαν συνδρομὴν
μόνον δολλ. 2.00 διὰ νὰ γένη κτήμα ὅλων τῶν
Ἑλληνικῶν Ὁρθοδόξων οἰκογενειῶν τῆς Ἀ-
μερικῆς. Εἶνε ἡ ὑγιεινότερα πνευματικὴ τροφὴ
πάσης ἡλικίας.

THE ORTHODOX OBSERVER

25-19 30th Drive, Astoria, New York

Θεοδ. Κοκκινάκη, Δ. Θ.
Διακόνου

ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ

Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μὲ τὸ νὰ στρέψωμεν τὸ φῶς τῆς ἐρευνῆς εἰς τὰ μύχια τοῦ εἶναι μας ἡύραμεν ὅτι ἡ συνειδήσις μας ἀποκαλύπτει ἑαυτὴν ὡς νομοθέτην, ὡς ἐκτελεστήν καὶ μάρτυρα τῆς ὑπακοῆς μας εἰς τὸν νόμον τῆς καὶ ὡς δικαστὴν πὺν ἀποφαίνεται μὲ κῦρος καὶ αὐθεντίαν διὰ τὴν ἀξιολογίαν τῶν πεπραγμένων μας καὶ ὁ ὁποῖος ἀπονέμει, ὡς ἀπόφασιν, πότε μὲν τὸν δίκαιον ἔπαινον καὶ πότε τὸν δίκαιον ψόγον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀθωότητος ἢ τῆς ἐνοχῆς μας.

Καὶ εἶναι φυσικὸν νὰ ἐρωτήσῃ κανεὶς: Ὁ τριπλοῦς αὐτὸς ρόλος τῆς συνειδήσεως, ἐπὶ τοῦ προτύπου τοῦ ὁποῖου ὅλαι αἱ ἀνθρώπιναι κυβερνήσεις βασίζονται, πὺν ἔχει τὴν ἀφετηρίαν του; Ἀπὸ ποίαν αὐθεντίαν ἀντλεῖ τὸ κῦρὸς του; Ποῦ πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ πηγὴ του;

Ὁ λογικὸς καὶ ἀπροκατάληπτος παρατηρητὴς τῶν οὐρανῶν, πὺν θαυμάζει τὴν ἀρμονίαν τῆς τροχιάς τῶν σφαιρῶν του, πὺν τὰς βλέπει μὲ τὸ τηλεσκόπιόν του νὰ διέρχονται ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης χωρὶς ἐμπόδιον ἢ στάσιν, δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ εὔρῃ τὴν σκέψιν του συντακτικὴν μὲ τὴν σκέψιν τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνος φιλοσόφου Ἀναξαγόρα εἰς τὴν παραδοχὴν κάποιου Νοῦ διακοσμητικοῦ, πὺν πίσω ἀπὸ τὸ Σύμπαν κατευθύνει τὴν κίνησιν τῆς κοσμικῆς ἀρμονίας.

Καὶ διατὶ δὲν θὰ καταλήξῃ εἰς τὸ ἴδιον συμπέρασμα ὁ παρατηρητὴς καὶ ἐρευνητὴς τοῦ ἡθικοῦ κόσμου πὺν κινεῖται καὶ ἔξῃ μέσα εἰς τὴν συνειδήσιν μας; Καὶ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον εὔρισκε κίνησιν καὶ ἀρμονίαν καὶ νόμους. Καὶ ἐὰν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ Σύμπαν χωρὶς Νοῦν, πὺς εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ νόμος χωρὶς Νομοθέτην;

Διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ πολλοὶ ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι φιλόσοφοι διὰ τῆς ἐρευνῆς τῆς συνειδήσεως ἀνεκάλυψαν τὸν Θεόν. Διὰ τῆς μελέτης τῆς νομοθεσίας τῆς συνειδήσεως ἀνῆλθον εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ Νομοθέτου. Εἰς τὴν συνειδήσιν, ἔλεγαν καὶ ἔγραψαν, ὁμιλεῖ ὁ Θεός. Τὴν ὑπαρξίν Του τὴν ἀπεδείκνυν διὰ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ σκεπτομένου καὶ συναισθανομένου τύψιν καὶ ἱκανοποίησιν καὶ ἐνοχὴν καὶ εἰρήνην, φόβον καὶ θάρρος ἀπέναντι τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του διὰ τὰς πράξεις του.

.. Θέλεις, Ἀναγνώστὰ μου, νὰ γνωρίσῃς τὸν Θεόν; Εἰσελθε εἰς τὸν ἑαυτὸν σου. Κατέβα εἰς τὰ βάθη τῆς συνειδήσεώς σου. Μελέτησε τοὺς νόμους τῆς. Ἐρεύνησε τὰ μύχιά της. Θὰ εὔρῃς εἰς αὐτὰ σκαλοπάτια διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἀνέλθῃς πρὸς τὸν μέγαν Νομοθέτην καὶ τὸν ἡθικὸν Κυβερνήτην, τὸν ὁποῖον καλοῦμεν Θεόν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ καταλάβῃς καλλίτερον παρακολούθησε τὰς κατωτέρω σκέψεις. Ἡ ἀνάλυσις τοῦ τριπλοῦ ἔργου τῆς συνειδήσεως θὰ σὲ διαφωτίσῃ καλλίτερον. Καὶ σὲ ἐρωτῶ: Ποία εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ νομοθετικοῦ ρόλου τῆς συνειδήσεως, ἡ ὁποία προτρέπει τὴν ἐπιτέλεσιν κάθε καλοῦ καὶ ἀτομικῶς καὶ κοινωνικῶς ὠφελίμου καὶ ὑποδεικνύει τὴν ἀποφυγὴν κάθε κακοῦ βλαπτικοῦ τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας; Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ

νόμος αὐτὸς εἶναι δημιουργήμα τῆς ἐπινοήσεώς μας, οὔτε καὶ ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὴν κοινωνίαν.

Καὶ δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μας διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ εἶναι νομοθέτης τοῦ ἑαυτοῦ του. Τὸ τοιοῦτον θὰ ἀπετέλει ὑποκειμενικὴν ἀνισορροπίαν. Ἐπίσης ἐὰν ὁ νόμος αὐτὸς ἦτο τῆς ἐπινοήσεώς μας θὰ ἠδυνάμεθα νὰ τὸν καταργήσωμεν καὶ νὰ τὸν ἐξουδετερώσωμεν. Εἶναι ὁμως γεγονόςὸς ὅτι δὲν δυνάμεθα. Διότι παρουσιάζεται μὲ ἀπόλυτον δικαίωμα νὰ μᾶς κυβερνήσῃ. Πρᾶγμα πὺν σημαίνει ὅτι δὲν τὸν ἐκάμαμεν ἡμεῖς. Καὶ δὲν δύναται μὲν νὰ μᾶς πιέσῃ νὰ τὸν ὑπακούσωμεν, πλὴν ὁμως δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν τὰς συνεπείας τῆς παρακοῆς καὶ ἀσυμφωνίας μας μὲ αὐτόν.

Ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν, διότι ἡ Κοινωνία εἶναι κυρίως ἓνας ἐρημνευτὴς τῆς νομοθεσίας τῆς συνειδήσεως οὐχὶ δὲ καὶ νομοθέτης. Οἱ ἀνθρώπινοι νόμοι δύνανται νὰ κυρώσουν τὸν νόμον τῆς συνειδήσεως. Δύνανται νὰ τὸν ἐπεξεργασθοῦν, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ τὸν δημιουργήσουν.

Ἡ ἐπιδοκιμασία ἢ ἡ ἀποδοκιμασία τῆς κοινωνίας δὲν κάνει τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ ἐσφαλμένον τῆς συνειδήσεως. Διότι κάποτε ἀκούομεν διαμαρτυρίας ἀπὸ τὴν συνειδήσιν καὶ προτροπὰς νὰ μὴ συμφωνήσωμεν μὲ τοὺς νόμους τῆς κοινωνίας, ὅταν αὐτοὶ εἶναι ἐναντίον τῶν νόμων τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔχομεν εἰς τοὺς κλασικοὺς χρόνους τὸ παράδειγμα τῆς Ἀντιγόνης, ἡ ὁποία ἤκουσε τὸν νόμον τῆς συνειδήσεως καὶ παρήκουσε τὸν νόμον τῆς Πολιτείας ὡς πρὸς τὴν ταφὴν τοῦ ἀδελφοῦ της. Εἰς τοὺς χριστιανικοὺς ἐπίσης χρόνους ἔχομεν χιλιάδας τοιοῦτων παραδειγμάτων ἀπὸ τοὺς Μάρτυρας τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, οἱ ὁποῖοι ἀπέθανον διότι ἡ συνειδήσις των διεφώνει πρὸς τοὺς νόμους τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ κράτους.

Ἐπειτα ὅλοι, λίγο πολύ, δυνάμεθα νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι τὸ ὀρθὸν εἶναι ὀρθὸν καὶ ἂν ἀκόμη οὐδεὶς τὸ κάνει. Ὁποῦ καὶ τὸ ἐσφαλμένον εἶναι ἐσφαλμένον καὶ ἂν ὁ κόσμος ὅλος τὸ κἀνῃ, καὶ ἂν κράτῃ καὶ κυβερνήσῃς τὸ νύθετῃσιν καὶ τὸ περιβάλλον μὲ τὸ κῦρος τοῦ νόμου των.

Καὶ ἀφοῦ λοιπὸν ἡ φωνὴ τοῦ ἐσωτερικοῦ μας Ἐγώ, τῆς συνειδήσεως, δὲν προέρχεται οὔτε ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μας, οὔτε ἀπὸ τὴν κοινωνίαν, καὶ ἀφοῦ τὸ φαινόμενον αὐτὸ εἶναι καθολικὸν καὶ παγκόσμιον εἰς τοὺς ψιθυρισμούς του καὶ τὰς ὑπαγορεύσεις του, πόθεν προέρχεται;

Εἶναι φυσικὸν νὰ ὑπάρχῃ πάντοτε πίσω ἀπὸ τὸν Νόμον ὁ Νομοθέτης καὶ πίσω ἀπὸ τὴν φωνὴν Πρόσωπον καὶ πίσω ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν νὰ ὑπάρχῃ Δύναμις. Τὸν Νομοθέτην αὐτὸν τοῦ νόμου καὶ τὸ Πρόσωπον αὐτὸ τῆς φωνῆς καὶ τὴν Δύναμιν αὐτὴν τῆς ἀποφάσεως καλοῦμεν Θεόν.

Αὐτὸς εἶναι ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος ἐπεσφράγισε κάθε ἀνθρώπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον μὲ τὸ φῶς τῆς ὑπάρξεώς Του. Καὶ αὐτὸ τὸ φῶς πράγματι φαίνεται καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ. «Ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβε». Διότι «τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ» τὸ κατέχομεν. Τὸ αἰσθανόμεθα. Ζῶμεν μὲ τὴν γνῶσιν αὐτὴν. Κινούμεθα μαζί της.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐρημνεύει θαυμάσια τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν ὅταν λέγῃ ὅτι ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἡ ἀόρατος παρουσία τοῦ Θεοῦ, ἡ αἰδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ ἡ Θεϊότης καθορᾶται εἰς τὰ δημιουργήματα καὶ μέσα εἰς τὸν λογισμὸν τοῦ ἀνθρώπινου. Μόνον, λέγει ὁ Παῦλος, αἰσύνεται καρδίαι καὶ διαλογισμοὶ σκοτισμένοι καὶ σκέψεις μάταιαι τὸν ἀρνοῦνται διότι «φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν».

Ἀρχιμανδ. Ἀθηνᾶγ. Καθάδα

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΩΣ ΔΡΑΜΑ

ΚΟΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Ἐν Ἰρλανδοῦ Ἀγγλος ποιητῆς Ὁσκαρ Γουάιλντ εἰς τὸ ἔργον του «DE PROFUNDIS» λέγει:

«Ὅταν παρατηρῇ κανεὶς τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὰ μάτια τῆς τέχνης μόνον, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εὐγνωμονῇ πού ἡ Λειτουργία εἶνε ἡ ἀνάμικτος ἀναπαράστασις τῆς τραγωδίας, ἡ εὐλαβὴς ἀναπαράστασις τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ μὲ τοὺς διαλόγους, τὰς ἐνδυμασίας καὶ τὰς χειρονομίας ἀκόμη καὶ γιὰ μένα εἶνε πάντα μία πηγὴ εὐχαριστήσεως καὶ θαυμασμοῦ ἡ σκέψις, ὅτι τὸ τελευταῖον λείψανον τοῦ Χοροῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ δράματος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ παντοῦ ἄλλου ἔχει ἐξαφανισθῇ γιὰ τὴν τέχνην, εὐρίσκεται εἰς τὸν Διάκονον, ὁ ὁποῖος ἀπαντᾷ εἰς τὸν ἱερέα τὴν ὥραν τῆς Λειτουργίας».

Ἐὰν διορθώσωμεν εἰς τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Ὁσκαρ Γουάιλντ μίαν ἀνακρίβειαν, ὅτι «τὸ τελευταῖον λείψανον τοῦ χοροῦ τῆς τραγωδίας εὐρίσκεται εἰς τὸν Διάκονον, ὁ ὁποῖος ἀπαντᾷ εἰς τὸν ἱερέα» θὰ ἔχομεν τὴν πραγματικὴν ἀλήθειαν. Εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν ὁ Διάκονος ἀπαντᾷ εἰς τὸν ἱερέα, δὲν εἶναι τὸ τελευταῖον λείψανον τοῦ Χοροῦ τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, ἀλλ' εἶνε ὁ τριταγωνιστὴς τοῦ δράματος, ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ μὲ τὸν δευτεραγωνιστὴν τοῦ δράματος, ὅστις εἶνε ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ δύο οὗτοι ὁμιλοῦν ἢ ἐπικοινωνοῦν μυστικῶς καὶ νοερῶς μὲ τὸν Θεῖον Πρωταγωνιστὴν τοῦ Δράματος τοῦ Γολγοθᾶ, τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ συνολικῶς κατὰ τὸ πλεῖστον μὲ τὴν Ἁγίαν Τριάδα. «Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Αὕτη ἡ προσφώνησις τοῦ δευτεραγωνιστοῦ ἱερέως πρὸς τὸν Πρωταγωνιστὴν τὴν Ἁγ. Τριάδα εἶνε συχνοτάτη εἰς τὸ Δράμα τῆς Θ. Λειτουργίας.

Ἐν τῷ Χορῷ τῆς ἀρχαίας τραγωδίας δὲν ἀπέμεινεν ὡς λείψανον εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, ἀλλ' ὑπάρχει αὐτοῦσιος ὅπως δὲ εἰς τὸ ἀρχαῖον δράμα ἀπετέλει δύο ἡμιχόρια μὲ τὸν κορυφαῖον τοῦ Χοροῦ, οὕτω καὶ εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν (ἐκτὸς ὅταν ἀντικαθίσταται ὑπὸ χορωδίας ἡ ὁποία ὅπως εἶνε συγκροτημένη σήμερον εἶνε κατὰ τὸ νέον) ἀποτελεῖ δύο ἡμιχόρια, δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν ψάλτας, μὲ τὸν κορυφαῖον πρωτοψάλτην.

Ὅπως δὲ ὁ Χορὸς εἰς τὸ ἀρχαῖον δράμα ἀντιπροσώπευε τὸν λαόν ἢ μέρος αὐτοῦ, οὕτω καὶ εἰς τὸ Θεῖον Δράμα, τὴν Θ. Λειτουργίαν, οἱ ψαλτικοὶ Χοροὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸ ἐκκλησιαστικόν, τὸ ὁποῖον εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔψαλλε ὁλόκληρον ἢ ὑπέψαλλε. Καθὼς δὲ ἐκεῖ ὁ Χορὸς συνδιελέγετο μὲ τὸν Πρωταγωνιστὴν, Δευτεραγωνιστὴν καὶ Τριταγωνιστὴν, οὕτω καὶ οἱ ψαλτικοὶ Χοροὶ εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν συνδιαλέγονται μὲ τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων, τὸν Πρωταγωνιστὴν τοῦ Θείου Δράματος καὶ μὲ τὸν ἱερέα καὶ τὸν Διάκονον*.

* Πολὺν ὥραϊα ἐπιβραβεῖ τοῦτο ὁ πολυγραφώτατος σύγχρονος ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς Αἰδ. Κωνσ. Καλλίνικος εἰς τὸ ἔργον του «Ὁ Χριστιανικὸς Ναὸς» λέγων ἐν τῇ σελ. 390:

«Ἡ Λειτουργία μας εἶνε πλήρης καὶ πολυπρόσωπον δράμα μὲ τοὺς πρωταγωνιστάς του, δευτεραγωνιστάς αὐτῶν, καὶ τριταγωνιστάς του, ὅπου πάντες ἀναλόγως τῆς θέσεώς των ἱερατεύουσι τῷ Θεῷ καὶ συνεισφέρουσι τὰς ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικὰς τῶν προσπαθείας πρὸς συνάντησιν τῶν ὑπερκοσμίων.....»

Ἄλλ' εἰς τὸ Θεῖον Δράμα τῆς Λειτουργίας δὲν ἔχομεν μόνον τὰ κύρια Πρόσωπα, τὸν Χορὸν καὶ τὸν διάλογον ἔχομεν ἀκόμη καὶ τὰς μεγαλοπρεπεῖς Εἰσόδους τοῦ Βασιλέως, αἱ ὁποῖαι ἦσαν συνήθειες εἰς τὴν ἀρχαίαν τραγωδίαν. Εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν ἔχομεν δύο Βασιλικὰς Εἰσόδους, τὴν μίαν, μικρὰν λεγομένην, καὶ τὴν ἄλλην, μεγάλην ἢ θριαμβευτικὴν. Εἰς τὸ ἀρχαῖον δράμα εἰσέρχεται ἀπὸ τὸ δεξιὸν ἄκρον τῆς σκηνῆς ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν κονίστραν, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν του καὶ τῆς ἀκολουθίας του μὲ χορικὰ ἄσματα.

Εἰς τὴν Μικρὰν Εἴσοδον τοῦ Δράματος τῆς Θ. Λειτουργίας φέρεται ὑπὸ τοῦ Δευτεραγωνιστοῦ καὶ Τριταγωνιστοῦ, τοῦ ἱερέως, δηλ. καὶ Διακόνου, ἐν πομπῇ τὸ Εὐαγγέλιον (τὸ ὁποῖον ἐκπροσωπεῖ τὸν Πρωταγωνιστὴν Ἰησοῦν εἰς τὴν περὶ πτωσιν ταύτην) καὶ μὲ λαμπάδας, τὰς ὁποίας κρατοῦν παῖδιά ἀγγελικὴν στολὴν φοροῦντα. Ὁ Διάκονος, πρὶν ἀκομῇ ἐξέλθουν ἀπὸ τὴν δεξιὰν πύλην, ἀναγγέλλει τὴν Εἴσοδον τοῦ Βασιλέως Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος ἔρχεται ἀπὸ τὸ ἀνάκτορον (τὸ Ἅγιον Βῆμα) εἰς τὴν κονίστραν τοῦ Ναοῦ, δηλ. τὸν Σολέα. «Σοφία Ὁρθοί» — λέγει πρὸς τὸν Χορὸν καὶ τὸν λαόν — «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ», ὁ δὲ Χορὸς λέγει πρὸς τὸν Πρωταγωνιστὴν Βασιλέα Χριστόν: «Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς Σοι ἁλληλοῦς».

Εἰς τὴν Μεγάλην Εἴσοδον (κοινῶς ὅταν βγαίνουν τὰ Ἅγια) ὁ Βασιλεὺς Χριστὸς ἀντιπροσωπευόμενος ἀπὸ τὰ Τίμια Δῶρα τῆς Προθέσεως (μολοντί ἀκόμη δὲν ἔχουν τὴν στιγμὴν ἐκείνην μετουσιωθῇ) ὡς Πρωταγωνιστὴς Θριαμβευτὴς Βασιλεὺς φέρεται εἰς τὸν Σολέα.

Ὁ Βασιλεὺς εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους, θριαμβευτικῶς εἰσερχόμενος εἰς τὴν πόλιν του ἐφέρετο ἐπὶ ἄρματος ἢ ἐπὶ ἀσπίδος τὴν ὁποίαν ἐβάσταζον οἱ ἀξιωματικοὶ του ἐπὶ τῶν ὤμων των προεπορεύοντο δὲ दाδοῦχοι καὶ σαλπικταί· εἰς τὰ δύο δὲ μέρη τοῦ δρόμου ἐκαίετο λιβανωτὸς ἢ ἄλλα ἀρώματα. Παραπλήσιος εἶνε καὶ ὁ τύπος τῆς Μεγάλης Εἰσόδου εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν. Τὰ Τίμια Δῶρα, ἀντιπροσωπεύοντα τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων, φέρονται ἐπὶ τοῦ Δισκαρίου ἐν εἰδῇ ἀσπίδος καὶ τοῦ ἱεροῦ Ποτηρίου, ὑψωμένα μέχρι τῶν ὤμων περὶ τοῦ δευτεραγωνιστοῦ ἱερέως καὶ Τριταγωνιστοῦ Διακόνου, μὲ λαμπαδούχους, ἐξαπτέρυγα (σημαιοφόρους) καὶ θυματόν. Ὁ Χορὸς τότε ψάλλει τὸ χορικόν: «Πᾶσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν, ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν ἁλληλοῦς».

Ἐν ὅλῃ τῇ δραματικῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἐτελεῖτο ἡ Μεγάλῃ Εἴσοδος τοῦ Θείου Δράματος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅταν ἐκκλησιαζέτο ὁ Αὐτοκράτωρ. Ὡς βασιλεὺς αὐτός, μόνον ἐφήμερος, ἠκολούθει τὴν θριαμβευτικὴν Εἴσοδον τοῦ αἰωνίου Βασιλέως, τοῦ πάντων Βασιλέως· ἐξεδύετο δὲ τὴν αὐτοκρατορικὴν πορφύραν καὶ τὸ στέμμα καὶ ἠκολούθει ἀσπετῆς καὶ φορῶν χλαμύδα μόνον, ἔχων μαζὺ του καὶ τοὺς σωματοφύλακας του ὡς τιμητικὴ φρουρὰ τοῦ αἰωνίου Βασιλέως.

Μὲ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ὡς καὶ τὰ προηγουμένα, ἤθελα μόνον νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν μου εἰς τὴν ὁμοιότητα τῆς οἰκονομίας τῆς ἀρχαίας τραγωδίας καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ Θείου Δράματος, τῆς Θ. Λειτουργίας ἢ Δράματος τοῦ Γολγοθᾶ καὶ συνολικῶς νὰ ὑποδείξω τὴν ἀνωτερότητα τούτου ὑπὲρ πᾶν δράμα εἴτε τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς τέχνης εἴτε διὰ μέσου τῶν αἰώνων μέχρι σήμερον.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Η ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ
ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΕΙΝΕ πραγματικῶς μεγάλη ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν Ὁμογενῶν Ὁρθοδόξων τοῦ Νέου Κόσμου πρὸς τὸ Σεβαστὸν Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων καὶ προσωπικῶς πρὸς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην Τιμόθεον διὰ τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασίν Του ὅπως, ἅπαξ διὰ παντός, καταγγελῶσι μερικαὶ ἄσκοποι καὶ ἄστοχοι ἐνέργειαι μερικῶν, φερομένων ὡς διατηρούντων ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ καὶ εἰς ἄλλας πόλεις ἐν Ἀμερικῇ, μετόχια, δηλ. Ἱεροὺς Ναοὺς ἐξαρτωμένους ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Ἀγίας Πόλεως Ἱερουσαλὴμ. Τὸ ἀνακοινωθὲν καὶ ἡ σεπτὴ ἐπιστολὴ τοῦ Πατριάρχου Τιμοθέου θέτουν, τελειωτικῶς πλέον, τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των καὶ φανταζόμεθα ὅτι, εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ ὑπάρξῃ κανεὶς, κληρικὸς ἢ λαϊκός, ὁ ὁποῖος θὰ ἤθελε νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἑαυτὸν του διατεινόμενος ὅτι ἀντλεῖ τὸ ἴδιον κύρος του ἀπὸ τὸ πολυσέβαστον Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων. Εἶνε αὐτεξήγητον τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ὅτι οὐδὲν μετόχιον καὶ οὐδένα ἱερέα ἀναγνωρίζει ὡς δῆθεν ἀπὸ Αὐτὸ ἐξαρτωμένους. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἶνε ἀξία μεγίστης προσοχῆς ἐκ μέρους τῶν Χριστιανῶν, ἰδίᾳ τῆς Μεγαλοπόλεως ταύτης, ὅπου κυρίως ἐγένετο μεγάλη ἐκμετάλλευσις τοῦ σεπτοῦ ὀνόματος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων. Ἡ εὐγνωμοσύνη ὅθεν τῶν Πανελλήνων τῆς Ἀμερικῆς πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον καὶ τὸν Πατριάρχην τῆς Ἀγίας Γῆς εἶνε ὁμολογουμένως μεγάλη ἀπὸ πάσης ἀπόψεως διὰ τὸ γενόμενον διάθεμα.

—:—

ΑΣΚΟΠΟΙ ΑΡΓΟΠΟΡΙΑΙ

ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ πολλάκις εἰς πολλὰς Κοινότητάς μας ἐν Ἀμερικῇ ἐν ἄτοπον τὸ ὅποιον δὲν δικαιολογεῖται πρὸ παντός καὶ εἰς τὴν χώραν αὐτήν. Κατὰ τὰς μεγάλας Ἐκκλησιαστικὰς Ἑορτάς, οἱ ψάλται καὶ οἱ Ἱερατικοὶ Προϊστάμενοι πειθαναγκάζονται νὰ θραδύνουν ἢ νὰ ἐπαναλάβουν πολλὰς φορές τὰ ἴδια τροπάρια, τὸν αὐτὸν κανόνα, διότι ἀναμένονται δῆθεν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν διάφοροι ἐπίσημοι. Ἐπ' οὐδενὶ ὅμως λόγῳ πρέπει νὰ παρατείνεται ἡ ὥρα τοῦ ἐκκλησιασμοῦ, διότι τοῦτο ἐξαντλεῖ τοὺς ἄλλους ἐκκλησιαζομένους, οἱ ὁποῖοι ἐνωρίτερον προσῆλθον εἰς τὸν Ναόν. Ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ τροποποιῇ «κ ἄ θ ε λ ί γ ο κ α ι λ ι γ ἄ κ ι» τὰς ὥρας τῆς. Τὸυναντίον μάλιστα ἔχει καθήκον νὰ κανονίξῃ αὐτὰς συμφώνως πρὸς τὰς καλῶς ἐννοούμενας ἀπαιτήσεις τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως ὅλων τῶν πιστῶν τῆς καὶ ὅχι νὰ ὑποχωρῇ εἰς τὰς προσωρινὰς ἐπιθυμίας τῶν ἐπισήμων. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ διαφωτισθοὺν καταλλήλως ΟΛΟΙ καὶ δὲν θὰ ἀργήσουν νὰ ἐννοήσουν τὸ ἄτοπον τῆς πράξεως αὐτῆς, διότι εὐτυχῶς οἱ ὁμογενεῖς καὶ ἀγαποὺν καὶ σέβονται τὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ ποτὲ δὲν θὰ θελήσουν νὰ σκανδαλίσουν τοὺς ἄλλους πιστοὺς.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ

ΕΙΝΕ ἀνάγκη νὰ κατανοηθῇ καλῶς ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν ἄνθρωποι «ταχεῖς εἰς θυμὸν» νὰ ἐξυπηρετήσωσιν ἐπωφελῶς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ προΐστανται Κοινοτήτων, ἢ Σχολείων ἢ Ἀδελφοτήτων. Ἡ ψυχραιμία, ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον, εἶνε τὰ πρῶτα ἐφόδια τὰ ὁποῖα ζητοῦνται πρὸ παντός ἀπὸ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι εἶνε τεταγμένοι νὰ ὑπηρετῶσι τὸν κατ' ἐξοχὴν θεσμὸν τῆς ἀ γ ἄ π η ς καὶ τῆς συναδελφώσεως. Ἐὰν εἰς τὸν οἶκόν μας, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖται ἀπὸ πολὺ ὀλίγα ἄτομα, χρειάζεται ψυχραιμία καὶ νηφαλιότης, ἀσφαλῶς πολὺ περισσότερο χρειάζεται αὕτη εἰς τὰ κοινὰ, ὅπου θλίπει κανεὶς καὶ ἀκούει διαφόρους ἀπόψεις καὶ ὀφείλει νὰ εἶναι ὠπλισμένος μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἀρετὴν, τὴν ἀρετὴν τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἀνεκτικότητος. Δυστυχῶς ὑπάρχουν μερικοὶ οἱ ὁποῖοι δὲν δύνανται νὰ σταθοῦν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των εἰς τὸ ὅποιον τοὺς ἀνύψωσεν ἡ ψήφος τοῦ λαοῦ καὶ ἡ εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας. Θυμώνοντες εὐκόλως, ἐξαπτόμενοι ἀμέσως, ἀδικοῦν τὰ κοινὰ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι πολὺ προσεκτικοί, πολὺ πρόθυμοι ἐκεῖνοι πρὸ παντός οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦν εἰς τὸν Οἶκον τοῦ Κυρίου.

—:—

ΒΛΕΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΕΡΙΕ

ΠΕΡΙ τοὺς 60 μαθητόπαιδες Ἱταλοί, ἡλικίας 13-18 ἐτῶν συνοδευόμενοι ἀπὸ 3 διδασκάλους καὶ 2 Καθολικοὺς Ἱερεῖς διέπλευσαν τὸν Ὠκεανὸν διὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν πατρίδα τῶν γονέων των, νὰ μελήσουν αὐτὴν καὶ νὰ δεχθῶσι τὸν χαιρετισμὸν τῆς πατρίδος των καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Ἀνωτάτης τῶν Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς. Τί τιμαὶ ἐγένοντο πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν ἀπόβασίν των εἰς Ἱταλίαν, τί εὐκολίαι τοῖς κατεβλήθησαν κατὰ τὴν μετάβασιν αὐτῶν εἰς διαφόρους πόλεις καὶ ἱστορικὰ σημεῖα εἶνε δυνατόν εὐκόλως νὰ φαντασθῇ κανεὶς καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον τοὺς προέπεμψαν κατὰ τὴν 13ην Αὐγούστου ἐ. ἐ. ἐξ Ἱταλίας καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον τοὺς ὑπεδέχθησαν, ἐπιστρέφοντας, οἱ ἐδῶ γονεῖς των. Ἰδιαίτεροι, Ἀνώτατοι Ἀντιπρόσωποι τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βατικανοῦ, ποῦπεμψαν αὐτοὺς μετὰ μεγίστων τιμῶν μέχρις ἐντὸς τοῦ πλοίου, ἰδιαίτερα ἀναμνηστικὰ μέταλλα τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Πάπα ἀπενεμήθησαν εἰς αὐτοὺς, καθ' ὅλον δὲ τὸν διάπλουν αὐτῶν ἀπὸ Νεαπόλεως εἰς Ἱνέαν Ὑόρκην ἢ Ἱταλικὴ Ἀτμοπλοία ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν ὅλα τὰ μέσα εὐχαρίστου ταξειδίου. Εὐκολώτατα φανταζόμεθα τί ἀνυπολόγιστα ὠφελήματα κερδίζουν ἀμφότερα τὰ μέρη διὰ μιᾶς τοιαύτης ὁμαδικῆς ἐκδρομῆς νεαρῶν τέκνων πρὸς τὴν πατρίδα τῶν γονέων των ὅταν βεβαίως ταῦτα συνοδεύωνται ἀπὸ πρόσωπα ἱκανά, δυνάμενα νὰ θίγωσιν ἐκάστοτε κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἰδιαίτερος χρειάζονται εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν πρὸς πλουτισμὸν τῶν θρησκευτικῶν, ἠθικῶν καὶ ἐθνικῶν γνώσεών των. Ἀς ἐλπίσωμεν ὅτι καὶ ἡμεῖς θὰ στρέψωμεν πάντοτε τὴν προσοχήν μας εἰς τὴν συστηματικὴν καὶ τελείαν ὁργάνωσιν μιᾶς τοιαύτης ἐκδρομῆς πρὸς τὴν Αἰώνιαν Ἑλλάδα χάριν τῶν νεαρῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Μεγάλης ταύτης Χώρας.

Ἀρχιμανδ. Ἀθναγ. Καβάδα
Πρωτοδυνάμειον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς

ΤΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΑΞΕΩΣ

Edinburgh, Σκωτίας, 8 Αὐγούστου 1937

Πρὸ πέντε ἡμερῶν ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι τοῦ Χριστιανικοῦ Συνεδρίου Πίστεως καὶ Τάξεως, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρακάθηναι ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Σεπτοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖον, μετὰ τοῦ Μεγ. Ἀρχιμανδρ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδου Ἱ. Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος Λονδίνου καὶ ὁρητοῦ ἐργάτου εἰς τὸν Κλήρον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν πεπνυμένην ἀρχηγίαν τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ, ὁ ὁποῖος εἶνε ἀληθὲς ἐγκαλλώπισμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραρχίας.

Πρὸ δέκα ἀκριβῶς ἔτων (1927) καὶ κατὰ τὸν ἴδιον μῆνα εἶχε συνέλθῃ εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτὴν τῆς Σκωτίας Παγκόσμιον Ἐκπαιδευτικὸν Συνέδριον. Τεσσαράκοντα δύο κράτη ἀντεπροσωπεύθησαν εἰς ἐκεῖνο, μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ ἡ πατρίς μας Ἑλλάς. Τὸ Σεβ. Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μὲ τιμήσῃ τότε μὲ διορισμὸν ἐπισήμου Ἀντιπροσώπου αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀεμνήστου Ι. Γενναδίου, πρώην Πρεσβευτοῦ ἐν Λονδίῳ, καὶ τοῦ κ. Ἰπποκράτους Καραβία, προέδρου τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν «Παρνασσός». Τοῦτο ἀναφέρω διὰ νὰ καταστήσω γνωστὸν ὅτι ἔξ ἀμέσου προσωπικῆς ἀντιλήψεως κάνω μίαν μικρὰν σύγκρισιν τῶν δύο αὐτῶν Συνεδρίων ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ.

Τετρακόσιοι τριάκοντα ἦσαν εἰς ἐκεῖνο οἱ ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι, εἰς δύο δὲ χιλιάδας καὶ πλέον ἀνήρχοντο οἱ παρακολουθήσαντες τότε τὰς συνεδριάσεις ἐκεῖνας διδάσκαλοι καὶ μὴ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μετὰ εἰλικρινοῦς ἐνδιαφέροντος, διότι τὸ Παγκόσμιον ἐκεῖνο Ἐκπαιδευτικὸν Συνέδριον εἶχε πολὺ μεγάλην ἀποστολήν. Παρὰ ταῦτα αἱ συνεδριάσεις ἐκεῖναι ὠμοίᾳζον μᾶλλον πρὸς διαλέξεις ἐκπαιδευτικὰς μὲ ἑρωτήσεις καὶ διαφωντικὰς ἀπαντήσεις ἐπρόσεξα δὲ ἰδιαίτερός μεν πόσῃ ταχύτῃ, ἄνευ ἐμποδίων συζητητικῶν, κατήρτισαν τὰς ἐκθέσεις τῶν αἱ διάφοροι Ἐπιτροπαί, οὕτως ὥστε μὲ ἐργασίαν συνεδριάσεων μόνις 4 ὥρας τὴν ἡμέραν, καὶ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα αἱ τρεῖς περίπου ἡμέραι διετέθησαν εἰς ψυχαγωγικὰς ἐκδρομὰς καὶ συγκεντρώσεις, ἔληξαν αἱ ἐργασίαι του.

Παραβάλλον σήμερον τὰς ἐργασίας τοῦ Παγκοσμίου ἐκείνου Ἐκπαιδευτικοῦ Συνεδρίου πρὸς τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου τούτου Πίστεως καὶ Τάξεως, εὐρίσκω καταφανεστάτην τὴν διαφορὰν, ὡς πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀντιπροσώπων τούτου οἱ ὁποῖοι ἀνέρχονται εἰς τὸν ἀριθμὸν τετρακόσιοι ἑβδομήκοντα, καὶ τὴν ζωηρότητα μὲ τὴν ὁποίαν

διεξάγονται αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ. Δὲν διστάζω δὲ νὰ προσθέσω, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ ἐκδηλώνεται καὶ μὲ μυστικὰ ἀκόμη διαβούλια εἰς τὰ παρασκήνια, καὶ μὲ σχηματισμὸν ἀκόμη ὁμάδων πρὸς ἀλληλοὑποστήριξιν τῶν ἀπόψεων διαφόρων Ἐκκλησιῶν. Ἐνῷ δὲ αἱ συνεδριάσεις καὶ ἡ παράλληλος πρὸς αὐτὰς ἐργασία τῶν Συνέδρων φθάνει καὶ τὰς ἑννέα περίπου ὥρας τὴν ἡμέραν αὐταὶ θὰ διαρκέσουν δεκαεπτὰ ἡμέρας.

Ἡ διαφορὰ αὐτή, ὡς πιστεύω, προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα εἶνε ἀσυγκρίτως βαθύτερον, ἰσχυρότερον καὶ ἐνεργότερον ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ἀνθρωπίνην ἀνάγκην πρὸς κοινωνικὰς κατευθύνσεις δι' αὐτὸ δὲ καὶ ὁ ἐκ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος προσανατολισμὸς τῆς σκέψεως καὶ ἐνεργείας τῶν ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ἀποχρώσεων καὶ δογμάτων εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο κανονίζεται μὲ πολλὴν περισκεψίν καὶ ζήλον, ὥπως ἐμπρέπει εἰς ζητήματα ὑψίστης σημασίας διὰ τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν.

Τοῦτο τόνιζω καὶ διὰ μερικὸς καὶ ἀπὸ τοὺς Ὁρθοδόξους, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐξαίρεσις βέβαια, ὁμιλοῦν καὶ πράττουν μὲ ἀσύγγαστον ἀδιαφορίαν διὰ τὰ ζητήματα τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ θεωροῦν μάλιστα ἐπίδειξιν εὐρύτητος σκέψεως τὸ νὰ ἀρνοῦνται τὴν ὑπεροχὴν τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἐν σχέσει καὶ συγκρίσει πρὸς τινὰς νεοφύτους ἐκκλησιαστικὰς ἀποχρώσεις.

Ἐὰν τώρα πρόκηται νὰ κρίνωμεν ἀπὸ τὴν μέχρῃ τοῦδε πέντε ἡμερῶν ἐργασίαν τοῦ Συνεδρίου, δυνάμεθα μὲ ἀπόλυτον βεβαιότητα νὰ εἰπωμεν, ὅτι ἡ γιγνομένη αὕτη ἐργασία δὲν συμβάλλει οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ἔνωσιν, τὸν κύριον σκοπὸν, τὸν ὁποῖον ἔχει θέσει τὸ Χριστιανικὸν Συνέδριον. Ὑποκειμενικῶς δὲ κρίνων, δὲν διστάζω νὰ προσεοφλήσω τὸ ὅτι καὶ πέντε-ἕξ τοιαῦτα Συνέδρια, τὰ ὁποῖα εἶνε δυνατόν νὰ λάβουν χώραν εἰς τὰ ἐξήκοντα ὑπόλοιπα ἔτη τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, δὲν θὰ φέρουν τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα τῆς ἐνώσεως.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἴσως γεννηθοῦν δύο ἀπορίαι εἰς τὸν νοῦν τῶν ἀναγνώστων μου:

α'. Τί εἶνε αὐτὸ τὸ ὁποῖον καθιστᾷ σχεδὸν ἀδύνατον τοιαύτην ἐπιτυχίαν; καὶ

β'. Ἀφοῦ τοῦτο εἶνε φανερόν, διατὶ νὰ καταβάλλεται τόση ματαιοπονία μὲ συγκλήσεις τοιούτων Συνεδρίων;

Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ πρῶτον εἶνε ἀπλουστάτη καὶ παρέρχεται ἀφ' ἑαυτῆς, ἐὰν ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀνέφερα ἀνωτέρω, ὅτι τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα εἶνε βαθύτερον, ἰσχυρότερον καὶ ἐνεργότερον πάσης ἀνθρωπίνης ἀνάγκης καὶ κοινωνικῶν κατευθύνσεων. Συνεπῶς δὲν εἶνε εὐκόλῳ νὰ ἀπεμπολήσουν τόσαι Χριστιανικαὶ Ἐκκλησιαστικαὶ ἀποχρώσεις τὰς θρησκευτικὰς τῶν πεποιθήσεις, αἱ ὁποῖαι μάλιστα ἀποτελοῦν αὐτὰς τὰς βάσεις τῆς ὑπάρξεώς των, ὅσονδήποτε μεγάλη καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνώσεως ὅλου τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου.

Ἐπὶ παραδείγματι: Ἐκ τῶν 20 ἀντιπροσώπων τῶν δι-

* ΣΗΜ.—Τὸ παρὸν ἄρθρον, σταλὲν ἐξ Edinburgh τῆς Σκωτίας τὴν 7ην τρέχοντος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιοδικοῦ, Πρωτοσυγκέλλου Ἀθ. Καβάδα, ἐλήφθη τὴν 14ην ἰδίου. Δὲν συμπεριελήφθη ὅμως εἰς τὸ τεῦχος τῆς 15ης Αὐγούστου, διότι εἶχεν ἤδη ἐκτυπωθῇ ἐκεῖνο. Ὅθεν, καταχωροῦντες αὐτὸ εἰς τὸ παρὸν τεῦχος, γνωρίζομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Περιοδικοῦ, ὅτι τοῦτο θὰ ἀκολουθήσουν τρία ἀκόμη ἄρθρα «Περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Παγκοσμίου Συνεδρίου τοῦ Edinburgh, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς συμμετοχῆς εἰς αὐτὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ὁποίας εἰς αὐτὸ συγκαταλέγεται καὶ ὁ ἀρθρογράφος Ἀρχιμ. Ἀθναγόρας Καβάδας.

αφόρων 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν, οἱ ὅποιοι εἴμεθα εἰς τὸ Συνέδριον αὐτό, πρὸς τιμὴν των τονίζω, ὅτι, οὔτε εἰς κληρικὸς ἢ λαϊκός, δέχεται νὰ ὑποχωρήσῃ ἔστω καὶ εἰς ἓν ἀπὸ τὰ μᾶλλον δευτερεύοντα ζητήματα πίστεως καὶ τάξεως τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας. 'Ολοι περιμένομεν νὰ ἔλθουν ὅλοι αἱ Προτεσταντικαὶ ἀποχωρήσεις, ἄνευ ὁρων, καὶ δεχθοῦν τὴν διδασκαλίαν ἀπαξιάσεως τῆς 'Ορθοδοξίας.

'Αλλ' αὐτὸ ὅσον καὶ ἂν εἶνε ὀρθὸν εἶνε καὶ ἀδύνατον· διότι ὅσον καὶ ἂν δὲν δύνανται αἱ Προτεσταντικαὶ αὐταὶ 'Εκκλησίαι νὰ στηρίζουν ἀναμφισβητήτως τὰς διδασκαλίας των, πάντως εἶνε καθολοκληρίαν ἀδύνατον νὰ τὰς ἀρνηθοῦν ὅλας. 'Εὰν τὰς ἀρνηθοῦν, θὰ δεχθοῦν τὴν διάλυσίν των καὶ θὰ ὁμολογήσουν ὅτι οἱ πατέρες αὐτῶν, οἱ ὅποιοι ἤγειραν τὸν φορερὸν σῶλον τῆς Μεταρρυθμίσεως πρὸ τεσσάρων αἰώνων καὶ ἔγιναν αἴτιοι μεγάλης αἱματοχυσίας εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐμαρτύρησαν, ἦσαν ἀνόητοι, διότι εἶχον ἄδικον, καὶ εἶνε ἀναπολόγητοι κατηγορούμενοι πρὸ τῆς συνειδήσεως τῆς ἀνθρωπότητος.

Πρέπει δὲ νὰ τονισθῇ ὅτι τὰ χάσματα, τὰ ὁποῖα χωρίζουν τὰς περισσοτέρας ἀπ' αὐτὰς ἀπὸ τὴν 'Ορθοδοξίαν, εἶνε ἀγεφύρωτα, διότι πρόκειται περὶ τῶν θεμελιωδestatων δογμάτων ὅχι μόνον τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς χριστιανικῆς πίστεως, λαμβανομένης ὑπὸ τὴν μᾶλλον στοιχειώδη αὐτῆς μορφήν. 'Ομοία δὲ περίπου χάσματα χωρίζουν καὶ αὐτὰς τὰς ἰδίας Προτεσταντικὰς 'Εκκλησίας μεταξὺ των, ὡς λ. χ. τὴν 'Αγγλικανικὴν ἢ 'Επισκοπελιανὴν 'Εκκλησίαν ἀπὸ τὴν SOCIETY OF FRIENDS ἢ QUACKERS ἢ τὴν τῶν UNIVERSALISTS. Διότι ἡ μὲν 'Αγγλικανικὴ διατηρεῖ πολλὰ ἐν τοῖς δόγμασιν, ἐν τῇ πράξει καὶ ἐν τῇ ζωῇ αὐτῆς ἐκ τῆς ἀρχαίας χριστιανικῆς 'Εκκλησίας, ἤρχισε δὲ ἐσχάτως καὶ θεωρητικῶς νὰ παραδέχεται τὴν ἀνάγκην ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς πίστεως τῆς 'Εκκλησίας τῶν ἑπτὰ πρώτων αἰώνων, ἐνῶ ἡ SOCIETY OF FRIENDS ἔχει ἀπορρίψει πᾶν δόγμα καὶ στηρίζεται μόνον εἰς μίαν στιγμιαίαν ἐμπνευσιν τοῦ 'Αγ. Πνεύματος εἰς τὸν προσευχόμενον, ἡ ὁποία φυσικὰ εἶνε καὶ πολὺ ἀμφίβολος.

Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ δεύτερον εἶνε ἡ ἑξῆς:

Μολοντί ἡ ἀποτυχία τῆς ἐνώσεως πιστεύω, ὅτι εἶνε προεξωφλημένη εἰς τὴν σκέψιν ὅλων, ὅμως μία τοιαύτη κίνησις παρέχει μεγάλας χριστιανικὰς ὠφελείας καὶ εἶνε πραγματικὰ εὐγενής, τιμᾷ δὲ πολὺ ὅλας τὰς 'Εκκλησίας, αἱ ὁποῖαι λαμβάνουν μέρος εἰς αὐτήν. Διότι ἀσχετῶς τῶν δογματικῶν ἢ ὅλων διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι χωρίζουν τὰς χριστιανικὰς αὐτὰς ἀποχωρήσεις, οἱ ἀντιπρόσωποι των κατὰ δεκαετίαν συσκέπτονται μὲ τὴν εὐγενῆ πρόθεσιν νὰ γνωρίσουν οἱ μὲν τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τῶν δέ, ἀνακαλύπτουν παρεξηγήσεις ἐκφράσεων μεταξὺ τῶν διδασκαλιῶν των καὶ τὰς διαλύουν, καὶ ρίπτουν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μίαν πέτραν ἢ δρᾶκα χῶμα εἰς τὰ χάσματα διὰ τὴν ἐπιχωμάτωσίν των. Εἰς αὐτὰ ἀλληλοεκτιμῶνται καὶ ἡ ἀλληλοεκτίμησις αὕτη ἀντανταλᾷ εἰς τὰς ἐπισήμους 'Εκκλησίας των, παύουν δὲ νὰ θεωρῇ ἡ μία τὴν ἄλλην ἐχθράν ἢ ἄπιστον, ἢ δεισιδαίμονα, ὅπως δυστυχῶς συμβαίνει μέχρι τοῦδε, μὲ ἀντιχριστιανικὴν συμπεριφορὰν. 'Εν τῷ συνόλῳ πνεῦμα χριστιανικώτερον ὑποφώσκει εἰς τὰς ψυχὰς καὶ τὰς καρδίας των, μεταλαμπαδεύομενον καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ποιμνίων αὐτῶν.

Δι' ἐν τοιοῦτον ἀποτέλεσμα κανεὶς ἂς μὴ εἴπῃ ὅτι δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ συγκαλῶνται τὰ Συνέδρια ταῦτα.

ΠΟΛΥ ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΑΡΘΡΑ

Η ΔΙΚΑΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Μὲ τὸν τίτλον αὐτὸν ἡ ἀρθρογράφος κ. Ζωὴ Φράγκου, ἔγραψεν εἰς τὴν 'Αθηναϊκὴν ἐφημερίδα «'Ελεύθερον Βῆμα» τὸν παρελθόντα μῆνα, περισπούδαστον ἄρθρον, εἰς τὸ ὁποῖον κυριολεκτικῶς ἐφαρμόζεται τὸ κοινὸν λόγιον «ἐβαλε τὰ πράγματα στὴ θέσι τους».

Τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον βέβαια ἐγράφη διὰ τοὺς ἐν 'Ελλάδι 'Ελληνας καὶ δὲν γνωρίζω πόσῃ ἀνάγκην παιδαγωγήσεως τῆς ἐκεῖ κοινωνίας θὰ ἐξυτηρητῇ. Διὰ τὴν ὁμογένειάν μας ὅμως ἐν 'Αμερικῇ καὶ πρὸ παντὸς διὰ τὴν νέαν γενεάν, εἶνε πολὺτιμον· διότι κατευθύνει τὴν παραστρατημένην σκέψιν μας, ἡ ὁποία, ἐπειδὴ εἶνε φουσκωμένη ἀπὸ ἀέρα ψευτοῦδεῶν περὶ ἀπολύτου ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου, πλανᾶται ἀνερμάτιστη ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ μόνον κινδύνους ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀλητείαν τῆς σκέψεώς μας μπορούμε νὰ περιμένουμε.

Κάθε λίγο καὶ λιγάκι ἀκούμε ἐπαναλαμβανομένην τὴν φράσιν: «ἐδῶ εἶνε "free country" καὶ θὰ κάμω ὅπως μοῦ ἄρῃσι, ἀρκεῖ νὰ ἀποφύγω κάθε τι, πού θὰ μπορούσε νὰ μὲ στείλῃ στὴ φυλακή».

Μ' αὐτὴ τὴ νοοτροπία ἐκφράζονται δυστυχῶς νέοι καὶ γέροι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες· καὶ τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ζῇ μόνον γιὰ τὸν ἑαυτὸν του, ζῇ γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ μόνον τὸ ἐγὼ του, ζῇ γιὰ νὰ ἱκανοποιῇ κάθε κέφι του, ἀρκεῖ νὰ τοῦ ἐφάνηκε σὲ μιά στιγμὴ ὡμορφο, συμφερετικό καὶ νὰ μὴν ἔχῃ τὸν κίνδυνον αὐτὸς νὰ πάῃ στὴ φυλακή.

Καθίκοντα πρὸς τὴν Κοινωνίαν, πρὸς τὸ σύνολον τῶν συνανθρώπων, πρὸς τὴν οἰκογένειαν, πρὸς τὸ ἐπάγγελμα, πρὸς τὸ κράτος ἀναγνωρίζει τόσον μόνον ὅσον αὐτὰ τοῦ ἄρῃσουν, τοῦ ἱκανοποιοῦν τὸ κέφι του, τὸ πείσμά του, τὴν ματαιοδοξίαν του καὶ δὲν τὸν πιέζουν καὶ δὲν τὸν ἀναγκάζουν νὰ χαλιναγωγῇ τὴν κακῶς νοουμένην ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου. Εὐτυχῶς ἔχομεν τὴν πλειονότητα ἀπὸ ἐκείνους, πού ἀπὸ ἰδεολογίαν πραγματικὴν συντρίβουν τὸ ἐγὼ τους εἰς κάθε γενικώτερον σκοπόν.

'Αλλ' αὐτὴ ἡ νοοτροπία μερικῶν εἶνε ἀστείρευτη πηγὴ ἀπογοητεύσεων καὶ δυστυχίας, ὅχι μόνον εἰς τὴν ὁλότητα τῆς κοινωνίας ἢ ἐνὸς κράτους, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἄτομον, ὅπως πολὺ λαμπρὰ τὸ ἀναπτύσσει ἡ ἀρθρογράφος Ζωὴ Φράγκου. Παραθέτομεν τὲς περισσότερες περικοπὲς τοῦ ἁρθρου τῆς αὐτολεξεί.

«Εἶνε μεγάλο λάθος νὰ στηρίξῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ δικαιώματά του ἐπάνω στὸ αἶσθημα τῆς στιγμῆς. Γιατὶ τότε θὰ φερθῇ καθὼς οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι, οἱ ἄγριοι καὶ τὰ παιδιὰ. Θὰ κἀν ἐνέργειες πού ἴσως θὰ τὸν ζημιώσουν στὴν κατόπιν του ζωὴ ἢ πού θὰ θλάψουν τοὺς ἄλλους.

Τὸ αἶσθημα τῆς στιγμῆς μᾶς παραπλανᾷ πολὺ συχνά. Ποιὸς νέος δὲν αἰσθάνεται πὼς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κανονίξῃ μόνος τὴ ζωὴ του; τίς σπουδές του; Τὴν ἐργασία του; Τίς σχέσεις του πρὸς τὸ ἄλλο φύλον; Τίς σκέψεις του; Τὰ συναισθήματά του;

Ποιὸς ἐρωτευμένος, ἐπάνω στὴν ἀκμὴ τοῦ πάθους του, δὲν αἰσθάνεται πὼς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀγαπᾷ

και πώς κανείς άνθρωπος, κανένας νόμος δεν μπορεί να του στερήσει την αγάπη του;...

Ποιός πεινασμένος δεν αισθάνεται ως δικαίωμά του ν' αρπάξει, τι θρη για να χορτάσει;..... Και ποιός ιδιοκτήτης δεν αισθάνεται δική του την περιουσία που έχει και ότι είναι δικαίωμά του να την αυξήσει όσο αυτός θέλει;.....

Το αίσθημα του ανθρώπου στις στιγμές αυτές είναι σωστό αυτό καθ' εαυτό. 'Αντιστοιχεί σε θαθεία στιγμιαία ανάγκη του, σωματική ή ψυχική. Πηγή του είναι το ένστικτο και οι όρμες.. 'Αν πραγματοποιηθεί το αίσθημα αυτό, ανακουφίζει τον άνθρωπο την στιγμή αυτή. Την στιγμή αυτήν όμως μονάχα. Γιατί, τι τώρα, σ' ώρισμένη περίπτωση, ωφελεί ένα άτομο, δεν σημαίνει πώς θα εξακολουθήσει να το ωφελήσει και αργότερα. Στο μέλλον..... Τά ολντοπνευματώδη ποτά, τά ναρκωτικά, ασφαλώς ανακουφίζουν τη στιγμή που τά παίρνει κανείς. 'Ο άνθρωπος αισθάνεται σαν αναγεννημένος. Με τον καιρό όμως θλάπτουν. Καταστρέφουν τη σωματική και ψυχική υγείαν. 'Ομοια και κάθε ενέργεια του ανθρώπου που αντιστοιχεί σ' ώρισμένες του όρμες κι' ένστικτα. Παραδείγματος χάριν.

'Ο έρωας αντιστοιχεί στην γενετήσιον όρμήν, στο ένστικτο της διαιωνίσεως. Γι' αυτό κάθε νέος και νέα τόν αισθάνεται ως δικαίωμά του και επαναστατεί κατά της κοινωνίας και τών γονέων του άκόμα, όταν του φέρνουν εμπόδια στην εκπλήρωσί του. «Δικαίωμά μου είναι ν' άγαπώ όποιαν θέλω. Δικαίωμά μου είναι ν' άγαπώ όποιον θέλω. Δεν έχω να ζητήσω τη γνώμη κανενός».

Λόγια συνηθισμένα της νεότητος σε στιγμές έρωτικού πάθους. Τά λόγια αυτά θά ήσαν σωστά άν ο άνθρωπος ήτο πεταλούδα. 'Αν ζούσε άλλες μέρες καθώς ή πεταλούδα, έχοντας για μόνο προορισμό την διαίωνισι του είδους. Κι' άν το παιδι του ανθρώπου έγεννάτο χωρίς να έχη ανάγκη από φροντίδες, καθώς θγαίνει ή κάμπια από τά αυγά που έκρυψε ή πεταλούδα κάτω στη γή, στη ρίζα ενός δένδρου.....

'Ο γάμος όμως δεν είναι υπόθεσις άτομική μονάχα, καθώς αισθάνεται ο έρωτευμένος ή ή έρωτευμένη στην άκμή του πάθους τών' είναι και κοινωνική υπόθεσις. Οι συνέπειές του, καλές και κακές, δεν θά επηρέαζον μονάχα τη ζωή του ζεύγους αλλά και την ζωή της όλόττης της κοινωνίας.

Γι' αυτό σ' όλες τις οργανωμένες κοινωνίες, ή οικογένεια με συμβουλές, το κράτος με νόμους, προσπαθούν ν' άποτρέψουν τούς νέους από γάμους προώρους με πρόσωπα άνάξια. 'Η κοινωνία έχει ανάγκη από πολίτες γερούς στο σώμα και στην ψυχή, κι' αυτούς μπορούν να τούς δώσουν μονάχα γονείς με σωματική και ψυχική άρτιότητα γονείς άξιου».

Κατόπιν φέρει ή άρθρογράφος το ζήτημα τών σπουδών του κάθε νέου ή νέας, και το εξετάζει θαυμάσια, λέγοντας:

«'Ας πάρουμε το ζήτημα τών σπουδών. 'Η σπουδές πάλιν φαίνεται πώς άφορούν μονάχα το άτομο κι' όμως το ζήτημα αυτό έχει μεγάλη σημασία και για την κοινωνία. Φυσικά κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα να μαθαίνει, τι τον ενδιαφέρει. Νά καταγίνεται με τοίτο όσον καιρό τόν χρειάζεται. Δίκαια τότε ο νέος αισθάνεται αύθαίρετη κάθε ξένη επέμβασι, κρατική ή ιδιωτική. «'Ακούς, εκεί—έλεγε μιá νέα καταγανακτισμέ-

νη—νά όλιγοστεύουν τά Γυμνάσια! Νά περιορίζουν τόν άριθμό τών φοιτητών! Τι άνακατεύονται; Με ποιό δικαίωμα έμποδίζουν τόν άλλον να μάθη, να σπουδάσει;» Και όμως το δικαίωμα αυτό ύπάρχει στην κοινωνία, στο κράτος για το καλό του άτόμου.

«'Αν ή σπουδή ήταν μονάχα άπασχόλησις για να ίκανοποιήσει την όρμή του νέου προς μάθησιν, τότε κανείς δεν είχε το δικαίωμα να επέμβη. 'Αλλά ή σπουδή σήμερα είναι και θιοποριστικό μέσο συνήθως, άκόμη και για τούς εύπορους. Προπαρασκευάζει για ώρισμένα επαγγέλματα. Είναι μέσον προς άυτοσυντήρησιν. Γι' αυτό ή σπουδή τών μελών μιás κοινωνίας ενδιαφέρει και την όλότητα της κοινωνίας. Για να είναι σκόπιμος και ώφέλιμος στην ζωή του νέου και στην πολιτείαν, πρέπει να κανονίζεται ανάλογα προς τις επαγγελματικές άνάγκες της όλόττης του κράτους μέσα στο όποιον ζή και από το όποιον άπαιτεί προστασίαν και ύποστήριξιν να ζήσει. 'Αλλοιόττικα το άτομο, όσες γνώσεις και άν έχη, είναι άχρηστο στον έαυτόν του και στους άλλους και όχι σπάνια και θλαθερό.

Σ' όλες τις καλά οργανωμένες κοινωνίες το ζήτημα της σπουδής τών νέων ρυθμίζεται από την κοινωνία ή το κράτος.

«'Υπάρχει περίσσειος άριθμός σ' ένα είδος σπουδών και τεχνικής μορφώσεως; Τότε το κράτος σταματά για ένα ώρισμένο χρονικό διάστημα το είδος αυτό τών σπουδών και έλαττώνει τόν άριθμό τών σπουδαστών. Και τοίτο για το καλό τών άτόμων και του συνόλου. Οι νέοι θά τραπούν τότε σ' άλλα επαγγέλματα. Θά σωθούν από το φρικτό θάσανο της άνεργίας. 'Από τόν παρασιτισμό. Και ή κοινωνία δεν θά έχη το θάρος να θοηθή άέργους κι' άποτυχημένους. Θά έχη πολίτας έργατικούς και χρησίμους.

Στην Γαλλία ο άριθμός τών νέων που θά σπουδάσουν για διδάσκαλοι είναι ώρισμένος από το κράτος. Σπουδάζουν τόσο όσους χρειάζεται το κράτος για τά σχολεία του. Οι άλλοι θά έτοιμασθούν για άλλα επαγγέλματα. Κι' ένφ ή Γαλλία είναι ένα από τά πλειό φιλελεύθερα κράτη σήμερα, κανείς δεν μπορεί να την κατηγορήσει, και δεν την κατηγορεί για το περιοριστικόν αυτό μέτρον. Είναι μέτρον κοινωνικής και κρατικής προνοίας.

Στην 'Ελβετία — χώρα στην όποία το κράτος σέβεται πολύ τά δικαιώματα του πολίτου — ή δημοτική έκπαιδευσις είναι ύποχρεωτική και δωρεάν. Τά άπορα παιδιά ένδύνονται και τρέφονται από την όλότητα του κράτους, για να μπορέσουν να φοιτήσουν σχετικώς άνετα στα δημοτικά σχολεία. Κανείς 'Ελβετός δεν ύπάρχει άγράφματος.

Μόλις όμως φθάσουμε σ' ανώτερες σπουδές τά πράγματα αλλάζουν. Στα Sekundar Schule, στα σχολεία, τά όποία αντιστοιχούν περίπου με τις ίδικές μας άστικές σχολές, θά φοιτήσουν μονάχα οι πρωτεύσαντες εις την έκτη τάξι του δημοτικού σχολείου. Οι άλλοι που συμβαίνει να είναι οι όλιγώτερο προικισμένοι διανοητικώς, θά εξακολουθήσουν να φοιτούν ύποχρεωτικώς στην έβδομή και όγδόη τάξι του δημοτικού σχολείου, γιατί σ' αυτές τά μαθήματα είναι πρακτικώτερα και προετοιμάζουν άμεσα για την ζωή. «Όσοι πάλιν είναι πλειό κατάλληλοι γι' ανώτερες σπουδές, δηλ. προικισμένοι με θεωρητικό νούν, αυτοί μονάχα θά δώσουν εξέτάσεις για το Γυμνάσιο, ύστερα από τις εξέτάσεις του Δημο-

τικού. Εἰς τὸ Γυμνάσιο ὑπάρχει περιορισμένος ἀριθμὸς ὑποτρόφων τοῦ κράτους γιὰ τὰ παιδιὰ τὰ ἄπορα μὲν, ἀλλὰ κατὰλληλα γιὰ ἀνώτερες σπουδές. Ὅλοι οἱ ἄλλοι πρέπει νὰ πληρώσουν ἀδρὰ τὴν γυμνασιακὴ μὀρφωσι καὶ νὰ εἶνε ἱκανοὶ καὶ γιὰ τετοιοῦ εἰσους σπουδές. Σὲ κανένα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χάνῃ τὸν καιρὸ τοῦ καὶ νὰ ἀρχίζῃ σπουδές ἀνώτερες γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ παράλογες φιλοδοξίες ἰδικές του ἢ τῶν γονεῶν του, κί' ἐπειτα νὰ μὴν μπορῇ νὰ καμῇ καμμίαν προκοπὴν στὴν κοινωνικὴ ζωῇ.

Ὅσο δὲ καλὰ ἔχει κατανοηθῇ ἀπὸ τοὺς Ἑλθετοὺς ὡς δικαία ἡ ρυθμισις αὐτῇ των σπουδων, ἀναλογα πρὸς τις φυσικὰς ἱκανότητες των παιδιων καὶ πρὸς τὴν οικονομικὴν καταστασιν των γονεων, ὥστε βλέπετε παιδια ἐπισιμνων νὰ ετοιμαζωνται δια τεχνες, οταν δὲν εἶνε προικισμενα γι' ἀνώτερες σπουδές. Ἄπορα δὲ παιδια ἱκανὰ γιὰ σπουδές θεωρητικὰς, τὰ βλέπετε νὰ φοιτοῦν εἰς τὰ πανεπιστήμια ὡς ὑπότροφοι τοῦ κράτους. Σὲ κανένα δὲν περνᾷ ἀπὸ τὸ νοῦ πὼς ἀδικεῖται ἐπειδὴ ρυθμίζονται αἱ σπουδαὶ ὑπὸ τῆς ὀλότητος, ὑπὸ τοῦ κράτους, κί' ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ γίνῃ διανοητικὸς προλετάριος πρὸς θλάθην αὐτοῦ τοῦ ἴδιου καὶ τῆς κοινωνίας.

Κάθε ἀτομικὴ μας ἐνέργεια πρέπει νὰ ἐξετάζεται σχετικὰ πρὸς τὸ παρὸν καὶ πρὸς τὸ μέλλον, πρὸς τὸν ἄτομον καὶ τὸ σύνολον. Ἀφοῦ ζοῦμε σ' ὀργανωμένην κοινωνίαν, ἀφ' οὗ θέλουμε νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὰ ἀγαθὰ τῆς, εἴμεθα καὶ ὑποχρεωμένοι νὰ ψηφίζωμε νόμους γιὰ τὸ γενικὸ καλὸ καὶ νὰ πειθαρχοῦμε σ' αὐτούς. Ἄν τὸ ἄτομον θέλῃ νὰ πράττῃ σύμφωνα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς στιγμῆς, ἢ τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ παρόντος, χωρὶς νὰ ἐξετάζῃ τὸ μέλλον, ἂν δὲν θέλῃ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰ συμφέροντα τῶν ἄλλων, τῶν συνανθρώπων του, ἂς μὴ γίνετα κανένας λόγος γιὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς κοινωνικῆς προνοίας. Τὸ ἄτομον θὰ ὑποστῇ τότε τὸ νόμον τῆς ζούγκλας. Τὸ νόμον τοῦ ἰσχυροτέρου. Θὰ εὐμερῇ ὅταν αὐτὸς εἶνε ὁ πῖδ δυνατός, καὶ θὰ ρίχνηται ἀμέσως στὸ περιθώριον τῆς ζωῆς, δυστυχισμένος κί' ἀβοήθητος, μόλις ἐξασθενῇ.

Τὸ σπουδαιότερον ἔργον τῆς κοινωνικῆς προνοίας εἶνε νὰ βοηθήσῃ στὴν καλλίτερην ὀργάνωσιν τῆς ζωῆς, μὲ θάσεις δικαιότερες, πλέον ἀνθρωπιστικὰς, πλέον χριστιανικὰς, ἔστω καὶ ἂν παρεξηγηθῇ καὶ φανῇ ὅτι ἀδικεῖ.

Γιατὶ πολλὰς φορὰς ὅ,τι φαίνεται στὸν ἄνθρωπον σὲ μιὰ ὀρισμένη στιγμὴ ὡς δικαίωμα του, δὲν εἶνε πραγματικὰ δικαίωμα του, ἂν λάθῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν τὴν ζωὴν τοῦ ἴδιου τοῦ ἀνθρώπου ἢ τὴν ζωὴν τῆς ὀλότητος, ἢ τὸ μέλλον τοῦ ἴδιου ἀνθρώπου ἢ τὸ μέλλον τῆς ὀλότητος».

Καὶ τώρα μ' αὐτὰς τὰς ἀρχάς, μ' αὐτὰ τὰ ἐπιστημονικώτατα συμπεράσματα, μ' αὐτὰς τὰς εὐεργετικὰς ὑποδείξεις, ἂς ρίξωμε μιὰ ματιὰ στὴν ζωὴν καὶ σκέψιν τοῦ καθενὸς μας, ὡς ἀτόμου μέσα στὴν ὀλότητα τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς, τὴν ὁποίαν ὀνομάζομε «Ἑλληνικὴν Ὀμογένειαν».

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ ELSIE ROBINSON

Η ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΝΤΑΜΙΕΝ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΛΕΠΡΩΝ ΤΟΥ ΜΟΛΟΚΑΕ

Σὰν νὰ ἦταν τὸ τέλος τοῦ κόσμου!! Τὸ χῶμα στὴ γῇ φαινόταν σὰν στακτοχρωματισμένο· μολυβδένιος κί' ὁ οὐρανὸς ἔνα ἄπλωμα, κουραστικὸ στὸ μάτι, ἔρημης ἀχρογιαλίας... Τοῦ γλάρου τὸ πείσιμα ἀνήσυχο καὶ ἡ φωνὴς του στρίγγλικες... ἄνθρωποι, σὰν ἄνθρωποι, συμμαζεμένοι σὰν σωρὸς πεταμένων ἄχρηστων πραγμάτων... κλαυθμηρίζοντας μὲ φωνὴς πὺν ἔμοιαζαν περισσότερο μὲ νιαουρίσματα γατιῶν ἢ σκούζοντας μ' ἀπελπισία ἕνας σωρὸς φρικώδους καὶ στὴ μέση τους μία μορφή γαλήνια ἀλλ' αὐστηρὴ ντυμένη ράσα μαῦρα, ὁ πατὴρ Νταμιέν.

Ἄνθρωποι κί' αὐτοί· μὰ ἦσαν χωρὶς πρόσωπον μερικοὶ ἢ κάμποσοι εἶχαν τόσο παραμορφωμένο πρόσωπον ὥστε νὰ μὴ μοιάζῃ διόλου μὲ ἀνθρώπινον. Μάτια φουσκάλες ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔτρεχε τὸ πῦρ· ἄλλα μάτια κόγχες ἀδειες καὶ στὸ μέρος πὺν ἄλλοτε ἦταν μύτη εἶχαν ἀπομείνει μόνο τρύπες, πὺν μεγάλωναν σὰν ἄλλο στόμα πάνω ἀπὸ γαγγραινιασμένα χεῖλη. Εἶχαν κάμποσοι ἀπ' αὐτοὺς κί' αὐτιά· μὰ αὐτιά πὺν εἶχαν καταντήσῃ σὰν σαρκώματα κρεμασμένα ἀπὸ τὸ κεφάλι τους δυο-τρεῖς φορὰς μεγαλότερα ἀπὸ ὅ,τι ἦσαν στὸ φυσικὸ τους, κί' ἄλλα αὐτιά ἦσαν στιμμένα, μαραμένα, μαζουριασμένα, σχεδὸν χαμένα ὀλότελα. Χέρια χωρὶς δάκτυλα καὶ μπράτσα σὰν κούτσουρα δένδρου καμμένου ἀπ' ἀστραποπελέκι. Πόδια καὶ μηρία πὺν ἔφεραν ἀποτροπιασμὴ καὶ κορμὰ καταπρισμένα ἢ σὰν βλογιασμένα ἢ σουφρωμένα, ποτὲ ὅμως στὸ φυσικὸ τους.

Ἐνα ἀπαίσιο, οἰκτρὸ θέαμα· ἡ πληγιὴς τους ξέσκεπες τελείως ἢ σκεπασμένες μὲ βρωμερὰ κουρέλια γεμάτα ὕλη. Καὶ γι' αὐτὰ τὰ ἀπορρίμματα τῆς μοίρας των, ὁ νέος Πατὴρ Νταμιέν γέρδς-καλός, ἄφησε τὴ ζωὴ πῖσω του κί' ἐπῆγε στὸ Μολοκά, ἕνα νησάκι τοῦ εἰρηνικοῦ ὀκεανοῦ σχεδὸν ἔρημο, στὸ Χονολούλου.

Σ' ὅλην τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρώπου ἡρωϊσμοῦ δὲν ὑπάρχει γενναιότερον καὶ εὐγενέστερον παράδειγμα ἀπὸ τὴν αὐτοθυσίαν τοῦ Πατρὸς Νταμιέν· ἀλλ' οὔτε καὶ εἰκὼν ὑπάρχει ἢ περιγραφή ἀνθρώπινης δυστυχίας πλεῖδ φοβερῆ καὶ πλεῖδ ἀπαισία ἀπ' αὐτὴν πὺν ἐλάμπρυνεν ἡ αὐτοθυσία αὐτή. Πουθενὰ σ' ὅλον τὸν κόσμον δὲν ὑπῆρχε τέτοιο μέρος

ΣΗΜ.— Τὰ μεγάλα ἀνθρωπιστικὰ παραδείγματα εἶνε ἀρίστη παιδαγωγικὴ μὀρφωσις τῶν Χριστιανῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς διδασκαλίας τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ. Δι' αὐτὸ ὁ «Ὁρθόδοξος Παράτηρητής» καταχωρεῖ εἰς τὰς στήλας του τοιαῦτα, ὅπου τὰ εὐρίσκει ἢ ὀδοθενδῆποτε προέρχονται, ὡς τοῦ Wilfred καὶ τοῦ πατρὸς Νταμιέν.

Ἡ εἰς τὴν σελίδα ταύτην περιγραφή τῆς Robinson εἶναι ὀμή, σκληρά, σχεδὸν ἐμετικὴ· ἀλλὰ ἀκριβῶς διότι ἡ κατάσταση ἦτο τέτοια ἔχει μεγίστην ἀξίαν ἢ εὐγενεστάτη αὐτοθυσία τοῦ ὑπερόχου αὐτοῦ κληρικοῦ. Ἡ θυσία του ἐκαρποφόρησε πολὺ διότι τώρα ἐκεῖ ἔχει ἰδρυθῇ τὸ μεγαλότερον καὶ τελειότερον λεπροκομεῖον τοῦ κόσμου καὶ σώζονται ἑκατοντάδες δυστυχεῖς κατ' ἔτος.

τόσω ἀηδές, ἀποκρουστικό, ἀλλὰ καὶ οἰκτρό, ὅσω τὸ Μολοκαϊ, ἐκεῖνο τὸ πρῶτ τοῦ Μοῦρου τοῦ 1873, πού ἐφθασε ἐκεῖ ὁ Πιτὴρ Νταμιέν. Ἐπτά χρόνια πλεὺ πρὶν ἢ Κυβέρνησις τοῦ Χονολούλου τρομοκρατημένη ἀπὸ ἓνα ραγδαῖο, ἀκατάσχετο ξάπλωμα τῆς λέπρας, ἐμάζευσε ἑκατὸν-σαράντα λεπρούς ἄνδρες καὶ γυναῖκες, τοὺς ἔβαλε μέσα σὲ πεντέ-ξη καΐκια καὶ τοὺς ἐπέταξε στὴν παραλία τοῦ νησιοῦ Μολοκαϊ, χωρὶς γιατρικά ἢ ἴχνος ἀπὸ ἄλλη περιποίησι καὶ μὲ μόνον λίγες γλίσχρες τροφές.

Ἐκεῖ σὲ μιὰν ἀνείπωτην καθημερινὴν ἀγωνίαν, τρέλαν καὶ διαφθοράν, ζοῦσαν, γεννοβολοῦσαν καὶ ἀπέθαιναν, ὡς πού ἡ ἀποφορὰ τῆς σωματικῆς καὶ τῆς ἡθικῆς τους σήψεως ἔγινε ἀρκετὴ γιὰ νὰ βρωμίση καὶ κηλιδωθῇ ὁ τέτοιος πολιτισμός.

Τότε ἐφθασεν ἐκεῖ ὁ πατὴρ Νταμιέν, σπρωγμένος ἀπὸ χριστιανικὴν ἀφοσίωσιν καὶ ἀδάμαστον εὐσπλαγχνίαν. Ἡ ἐποποιία ἡ ὁποία ἠκολούθησε καὶ τῆς ὁποίας ὁ μόνος ἥρωας ἦτο ὁ Πατὴρ Νταμιέν, εἶνε ἀπίστευτη. Καὶ μόνον τὸ θέαμα τῶν δυστυχισμένων ἐκείνων ὑπάρξεων, ἡ ἀφόρητος δυσωδία, πού ἔβγαινε ἀπὸ τὲς γαγγραινωμένες σάπιες σάρκες των, ἦταν τέτοια ὥστε λιποθυμοῦσαν κι' οἱ πλεὺ ρωμαιοὶ αὐτὲς κι' ἀπεμακρύνοντο μὲ ρῆγος. Καὶ ὅμως ὁ Πατὴρ Νταμιέν (μολονότι κρυφὰ ἔλυσε ἀπὸ τὸ ἐμετικὸ ἀναποδογύρισμα τοῦ στομάχου του) ὅμως εἶχε φύγει ἀπὸ τὸν κόσμον κι' ἐπῆγα ἀνάμεσά τους ἀκλόνητος στὴν ἀπόφασί του νὰ θυσιασθῇ ἔτσι γι' αὐτούς.

Ἐπῆγε ἐκεῖ ὡς Ἱερεὺς νὰ ὑπηρετήσῃ ὀλίγους λεπρούς τῆς Ἐκκλησίας του κι' ἔμεινε ἐκεῖ περισσότερον παρὰ πάτερρας γιὰ νὰ τοὺς ὑπηρετήσῃ ὅλους. Ἦτο ἀληθινὰ ἰσχυρὰς κράσεως ἄνθρωπος καὶ ἔκανε ἐργασίαν γιὰ δέκα.

Δὲν ὑπῆρχαν οὔτινα ἐκεῖ οὐτ' Ἐκκλησία. Ἐκτίσε. Δὲν ὑπῆρχε ὕδραγωγεῖον· συνεχῶς οἱ θνήσκοντες οὐρλοῦσαν ἀπὸ δίψα καὶ τὸ νερὸ δὲν ἦταν εὔκολο νὰ βρεθῇ. Ἀπήτησε ἐπίμονα ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι τῆς Χονολούλου ἕως πού τοῦ ἐστάλησαν ὕδροσωλῆνες. Μὲ τὴ βοήθεια τῶν ναυτῶν καὶ ἐκείνων τῶν λεπρῶν πού μπροῦσαν κἄπως νὰ δουλεύσουν, ἔκαμε ὕδραγωγεῖον καὶ ἐμοίρωσε νερὸ στὲς κατοικίες. Δὲν ὑπῆρχε νοσοκομεῖο. οὔτε γιατρός, οὔτε γιατρικά· καὶ λέγει ὁ συγγράφεὺς τοῦ βίου τοῦ πατρὸς Νταμιέν, ὁ Φάρροου:

«Ἐνα σωρὸ σάπια κόκκοιλα ἢ μέλη νεκρὰ ἀπὸ κορυμιά, τὰ ἔκοψε καὶ τᾶβγαλε αὐτὸς ὁ ἴδιος κἀνοντας τὸ γιατρό. Δὲν εἶχε χειρουργεῖον οὔτε χειρουργικὰ ἐργαλεῖα· δὲν εἶχε οὔτε τουλάχιστον καουτσούκ χειρόκτια νὰ τοῦ προστατεύουν τὰ χέρια, δταν τὰ ἔχωνε στὰ λυωμένα ἀπὸ τὴ λέπρα κρέατα. Τὰ μόνον προφυλακτικά του ἦσαν σαποῦνι καὶ νερό.

Ἐνας ἅγιος—ἀλλ' ἄνθρωπος. Γιατὶ δὲν ἦταν εὔκολο νὰ εἶνε πάντα προσηνὴς καὶ καλός. Εἶχε κι' αὐτὸς τὲς νευρικοτήτες του. Ἡ ἐγγληματικὴ ἀσπλαγχνία τῶν διοικητῶν τῆς Χονολούλου τὸν ἔκανε τρελλόν. Καὶ δὲν θὰ ἦταν ἄνθρωπος ἐὰν δὲν ἦταν περήφανος ὅτι εἶχε μία τέτοια σιδερένια ἰδιοσυγκρασία καὶ ὑγεία ὥστε ν' ἀντέχῃ σὲ κείνες τὲς συμφορές. Μὰ ἡ περιφάνεια του αὐτὴ ἦλθε ὥρα πού συνεντρίβῃ κι' αὐτὴ γιατί μία μέρα ἀνεκάλυψε ὅτι ἐκόλλησε κι' αὐτὸς λέπρα. Καὶ μόνον ὁ Θεὸς γνωρίζει τί ἀγωνίαν ἐπέρασε τὴν ἡμέραν ἐκείνην, πού ἐπεισθῇ, ὅτι κι' αὐτὸς πλεὺ ἐγίνε λεπρός.

Παρὰ ταῦτα ἐξηκολούθει νὰ ἐργάζεται. Ἐνῶ τὸ σῶμά του λίγο-λίγο ἐγέμιζε λέπρα καὶ τὰ λείψα της ἔκαμαν τὸ δέγμα του νὰ μοιάζῃ σὰν φιδιοποκάμισο καὶ κατήντησε ἔ-

να τερατῶδες θέαμα, αὐτὸς ἐξηκολούθει νὰ ἐργάζεται γιὰ τὰ πνευματικά του παιδιὰ.

Μὰ ἦλθε καὶ μέρα, πού ἡ ἐπιμονὴ του τὸν ἐγκατέλιπε καὶ μαζὺ μ' αὐτὴν ἐσθύστηκε καὶ ἡ ἐνεργητικότης του καὶ ἡ νευρικότης του, καὶ τὸν ἔβλεπε κατόπιν νὰ παῖξῃ μὲ τὰ λεπρὰ παιδάκια καὶ νὰ τοὺς κἀνῃ παιγνίδια κούκλες καὶ ψευτοντουφέκια μὲ τὰ λυωμένα ἀπ' τὴν ἀρρώστεια χέρια του.

«Μεῖζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.» (Ἰωάν. ΙΕ. 13.)

Ἔτσι ἐπέρασε ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸν εἰς τὸν ἀπόκοσμον. Ἀλλὰ κἀπου στὲς μακάριες ἐκεῖνες χῶρες τοῦ ἀπόκοσμου ζῇ πάλιν καθαρὸς καὶ ὑγιὴς κοντὰ στὸν ἀφθαστον ἀλτρουιστὴν, τὸν Θεάνθρωπον, τοῦ ὁποίου τὰ χέρια εἶχαν ἐπίσης σπάσει διὰ τὴν ἀγάπην—ἐπάνω στὸ σταυρό—καὶ τοῦ ὁποίου τὸ εὐγενέστατο καὶ φωτεινότατο παράδειγμα ἠκολούθησεν ὁ πατὴρ Νταμιέν.

ΙΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ;

ΕἶΝΕ τρομερόν, ἀλλ' ἀληθές. Εἰς μερικὰς Κοινότητες—εὐτυχῶς πολὺ ὀλίγας—συμβαίνει τὸ ἐξῆς ἄτοπον: Συνεδριάζοντα πολλάκις τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια ἢ καὶ αἱ Γενικαὶ Κοινοτικαὶ Συνελεύσεις εἰς τὸν Πρόνον (ἐλλείψει κοινοτικῆς αἰθούσης ἢ ὑπογείου) ἐπιτρέπουν τὸ κάπνισμα εἰς τοὺς προσερχομένους χωρὶς νὰ δώσουν προσοχὴν εἰς τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου συμβουλὰς καὶ ὑποδείξεις τῶν εὐλαβῶν Ἱερατικῶν Προϊσταμένων. Προφασίζονται, ἐλαφρὰ θεθαίως τῇ καρδίᾳ, ὅτι δὲν εἶναι διάστημα λειτουργίας ἢ ὥρα προσευχῆς ἢ ἀκολουθίας. Ἀλλ' ἡ προφασιολογία αὕτη εἶνε τόσο μικρὰ καὶ τόσο ἀσθηρικός καὶ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ προέρχεται ἀπὸ εὐσεβεῖς Χριστιανούς, ἔχοντας μάλιστα τὴν ἀξίωσιν νὰ ἡγῶνται τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ὁργανώσεων. Εἶνε ἡ ὁ καθ' ὅσον οἱ καθαγιασθεὶς τόπος ὅπου λατρεύεται τὸ ὄνομα τοῦ Ὑπεραγάθου Θεοῦ ὑπὸ οἴσθη—οἱ δὲ συνθήκας καὶ εἰς οἱανδήποτε ἡμέραν καὶ ὥραν. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἡ κατάλληλος διαφώτισις θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐγκαίρως διὰ κηρυγμάτων καὶ διὰ σχετικῶν δημοσιεύσεων καὶ εἰς τὰ Κοινοτικά δελτία διὰ νὰ μὴ μεταβάλληται ἐκάστοτε ὁ Οἶκος τοῦ Θεοῦ εἰς κοινὸν ἐντευκτήριον. Ἡ ἀπαιτουμένη εὐλάβεια πρέπει νὰ δειχθῇ πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις. Ἡ Σύνταξις τῶν ἄρθρων αὐτῶν ἐλπίζει ὅτι δὲν θὰ ἐπανέλθῃ ποτὲ εἰς τὸ μέλλον εἰς τὸ δυσάρεστον σημεῖον νὰ θίξῃ καὶ πάλιν τὸ ζήτημα τοῦ καπνίσματος τῶν Χριστιανῶν εἰς τοὺς Ἱ. Ναοὺς εἰς ὥρας συνεδριῶν ἢ Συνελεύσεων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Τὸ 14ον Ἐθνικὸν Συνέδριον τῆς Ὁργανώσεως Ἀχέ-
πας ἐν Συρακούσαις Ν. Ὑ., ἀπὸ 15ης — 22ας λήγοντος
Αὐγούστου, ἀπετέλεσεν ἕνα θριαμβικὸν ἀπὸ ἀπόψεως θρη-
σκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς.

Ἦρχισε μὲ θρησκευτικὰς Τελετὰς καὶ διεξήχθη μὲ ἀ-
ποφάσεις ἐξυπηρετικὰς τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν ἰδα-
νικῶν μας.

Τῶν θρησκευτικῶν ἐορτῶν προέστη ὁ Σεβ. Ἀρχιεπί-
σκοπος, μετὰ τοῦ Αἰδ. Συμεῶν Ἑμμανουήλ, Ἱερατ. Προ-
ϊσταμένου τῆς Κοινότητος ταύτης καὶ Ἱερολ. Θ. Κοκκινά-
κη, συνδέσας τὸ Συνέδριον μὲ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκεῖ Ἐκκλη-
σίας ἡμῶν.

Οὕτω μεταβάς εἰς Συρακούσας, τῇ 14ῃ Αὐγούστου, ἀφ'
ἐσπέρας μὲν ἐτέλεσε τὸν Ἑσπερινὸν τῶν ἐγκαίνιων καὶ ὡ-
μίλησε, τὴν δὲ ἀκόλουθον Κυριακὴν αὐτὰ τὰ ἐγκαίνια καὶ
τὴν Θ. Λειτουργίαν, κηρύξας ἅμα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

Παρίσταντο οἱ Ὑπατοὶ Ἀξιωματοῦχοι τῆς Ἀχέπας, ὁ
κ. Σπυρ. Τσάμης, Ἐμπορικὸς Ἀκόλουθος τῆς Πρεσβείας,
τὸ Κοιν. Συμβούλιον, πληθὺς Ἀντιπροσώπων τοῦ Συνεδρί-
ου καὶ πικνόντατον ἑκκλησίασμα ἐκ τῆς Κοινότητος καὶ τῶν
πέριξ καὶ ἱκανοὶ Ἀμερικανοί.

Μετὰ τὴν περιφορὰν τῶν Ἱ. Λειψάνων καὶ καθ' ἣν ὤ-
ραν ἐπρόκειτο νὰ ἀνοιχθῶσιν αἱ πύλαι τοῦ Ἱ. Ναοῦ, προσ-
εφέρθησαν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν παρ' ὁμογενῶν 2,000 Δολλ.

Μετὰ μεσημβρίαν ἡ Αἰ. Σ. ἐπισκέφθη τὴν Ρωσικὴν
Ἐκκλησίαν, ὅπως εὐχαριστήσῃ τὸν Ἐφημέριον καὶ τὸ Δ.
Σ. αὐτῆς ἐπὶ τῇ συμμετοχῇ εἰς τὰ Ἐγκαίνια καὶ τοῦ Κοι-
νοτικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Χοροῦ.

Τῇ 16ῃ Αὐγούστου, Δευτέρα, ἐγένετο ἡ ἑναρξίς τῶν
ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου μετὰ πάσης ἐπισημότητος. Ἐφα-
λὴ Δοξολογία, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου,
καὶ τὸ «Ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ» ὑπὸ πάντων τῶν συνέδρων
καὶ τῶν ἐπισκεπτῶν. Παρίσταντο αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Ὁ
Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ὁμίλησας διεβίβασε πρὸς τὸ Συνέδρι-
ον τὰς εὐλογίας τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενι-
κοῦ Πατριάρχου κ. Βενιαμίν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μετὰ μεσημβρίαν ἡ Α. Σ. ἤνοιξε διὰ
τελετῆς καὶ τὸ Ἐθνικὸν Συνέδριον τῶν Υἱῶν τοῦ Περι-
κλέους.

Τῇ 17ῃ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ὁμίλησεν ἐν συνεδριά-
σει τῶν Υἱῶν τοῦ Περικλέους, ἀναπτύξας τὸ μέγα πρό-
γραμμα τῆς Ν. Γενεᾶς καὶ τὸν σκοπὸν τῆς Προκ. Θεολογ.
Σχολῆς.

Ἀκολουθῶς δ' ὁμίλησεν ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ τῆς πό-
λεως Σταθμοῦ.

Τῇ Πέμπτῃ, 19ῃ ἰδίου, παρέστη κατὰ τὴν παρέλασιν
τῶν Ταγμάτων τῆς Ἀχέπας καὶ τὸ ἐσπέραν ὁμίλησε κατὰ
τὸ ἐπίσημον αὐτῆς Δεῖπνον.

Ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν προὔξενεν ὁ λόγος τῆς Α.
Ἐξοχότητος τοῦ Πρεσβευτοῦ κ. Δ. Σισιλιάνου, περὶ τῶν

τὴν ἐπομένην, 20ῃν Αὐγούστου, ἔλαβε χώραν ἐν τῇ αἰ-

σκοπῶν τῆς Ἀχέπας καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Προπαρ. Θε-
ολογικῆς Σχολῆς.

θούση τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἀχέπας τελετὴ ἐκτάκτως ἐν-
τυπωσιακῇ. Ἡ Α. Ε. ὁ κ. Πρεσβευτὴς ἐν μέσῳ ὁμηγύρε-
ως πικνотάτης καὶ μετὰ συγκινήσεως μὴ ἀποκρυπτομένης
προσέφερεν ἀπὸ μέρους τῆς αἰωνίας Μητρὸς Ἑλλάδος πλά-
κα ἐκ μαρμάρου Πεντελικοῦ, πρὸς τὸν κ. Διαμαντῆν, πρό-
εδρον τῆς ἐν Τάρπον Σπρίγκς Φλ. Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς
Κοινότητος, ὅπως κατατεθῇ εἰς τὸν ὑπὸ ἀνέγερσιν νέον Ἱ.
Ναὸν αὐτῆς.

Ὁ Αἰδ. Dr. Lacy συνηγόρησεν ὅπως προσφερθῇ πα-
ρὰ τῆς Ἀχέπας ποσὸν τι ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης.

Καὶ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος παρεκάλεσε τοὺς συνέδρους,
ὅπως ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς Κοινότητάς των μεταδώσωσι με-
γαλειτέραν πίστιν εἰς τὰ πεπρωμένα τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁμο-
γενείας.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου ἔληξαν τὴν Κυριακὴν πρωΐ,
22αν Αὐγούστου, ἀφοῦ μεταξὺ ἄλλων ἐψηφίσθησαν ποσὰ
διὰ τὴν Κοινότητα Τάρπον Σπρίγκς καὶ διὰ ὑποτροφίας
μαθητῶν τῆς Προσκαρασκ. Θεολογικῆς Σχολῆς.

Διαρκούσης τῆς ἐν Συρακούσαις παραμονῆς τοῦ Σεβ.
Ἀρχιεπισκόπου εὗρεν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Πανεπι-
στήμιον Συρακουσῶν καὶ τὸν κ. Δήμαρχον τῆς πόλεως καὶ
νὰ συσκεφθῇ μετὰ πολλῶν Ἀντιπροσώπων ἐπὶ διαφόρων
κοινοτικῶν ζητημάτων.

Τῇ 20ῇ ἐσπέρας ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος εὐρέθη ἐν τῇ
Κοινότητι Ρότζεστερ Ν. Ὑ., ἥς ἡ Ἐκκλησία εἶχε γίνει πρὸ
τινος παρανάλωμα τοῦ πυρός.

Μετὰ Ἱ. Ἀκολουθίαν ἐν τινι αἰθούσῃ, ἐπηκολούθησε
Γ. Συνέλευσις τῆς Κοινότητος, καθ' ἣν ἐλήφθησαν ἀποφά-
σεις περὶ τοῦ καλλιτέρου τρόπου τῆς ἀποκτήσεως νέας Ἐκ-
κλησίας.

Ἐκεῖθεν διὰ πλοίου μετέβη εἰς Τορόντο, Καν., ἔνθα
ἐλειτούργησεν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐκήρυξε, συλ-
λειτουργοὺς ἔχων τὸν Πανοσιολ. Ἱερόθεον Σταύρου, Ἱε-
ρατικὸν Προϊστάμενον καὶ τὸν Ἱερολ. Θ. Κοκκινάκη, συμ-
προσυχόμενους δὲ πικνότατον εὐσεβὲς πλήρωμα.

Ἔλτα μετὰ τοῦ Ἐντ. Κοινοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων
ὁμογενῶν ἐπισκέφθη τὴν ἀγορασθεῖσαν ὑπὸ τῆς Κοινότη-
τος νέαν Ἐκκλησίαν καὶ ἔδωκε διαφόρους ὁδηγίας διαρ-
ρυθμίσεως αὐτῆς, ἐδέχθη δὲ εἰς ἀκρόασιν τὴν Φιλόπτωχον
Ἀδελφότητα, Ἑλληνικὰς Μακεδονικὰς Ὁργανώσεις καὶ ἄλ-
λους ὁμογενεῖς.

Τῇ 23ῃ, Δευτέρα, ἐστάθμευσεν ἐν Μπόφφαλο Ν. Ὑ.,
ὅπου μετὰ τοῦ οἰκείου Ἱερατ. Προϊσταμένου Πανος. Δ.
Παπαδάτου, τοῦ κ. Γ. Φίλη, δικηγόρου καὶ προέδρου τῆς
Κτιριακῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Κοινот. Συμβουλίου, ἐπισκέ-
φθη τὰ πρὸ τινος ἀγορασθέντα κοινοτικὰ κτίρια.

Τὸ ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἔφθασεν ἐν τῇ Κοινότη-
τι Σκενέκτεντ Ν. Ὑ., τῆς ὁποίας ὡσαύτως ὁ Ἱ. Ναὸς εἶχε
πρὸ τινος καταστροφῇ ὑπὸ πυρκαϊᾶς. Ἐπιθεωρήσας τὸν
ἀνεγειρόμενον νέον τοιοῦτον καὶ μετὰ τελετὴν ὁμίλησας
πρὸς τὸ πλήρωμα, συνεσκέφθη μετὰ τοῦ οἰκείου Δ. Συμβου-
λίου ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν του πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου
καὶ ἐπὶ ἄλλων κοινοτικῶν ζητημάτων.

Κατὰ τὴν συγκέντρωσιν παρίστατο καὶ ὁ κ. Μικρούτσι-
κος, π. μέλος τοῦ Μ. Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὡς
καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Κοινот. Συμβουλίου Τρόυ Ν. Ὑ.,
μεθ' ὧν συνεσκέφθη ἐπὶ διαφόρων κοινοτικῶν ὑποθέσεων.

Η ΕΚΑΤΟΣΤΗ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΠΑΝΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ.—Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΨΗΦΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Παναμερικανικός πανηγυρισμός της 150ῆς ἐπετείου της συντάξεως τοῦ Συντάγματος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἤρχισε περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Μαΐου. Θὰ συνεχισθῇ δὲ μέχρι τοῦ προσεχοῦς νέου ἔτους καὶ κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα θὰ ἐξαρθῶσι σπουδαῖαι ἡμερομηνία, σχετιζόμεναι μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ Συντάγματος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Μιᾶς καὶ Ἡμισείας Ἐκατονταετηρίδος τοῦ Συντάγματος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἔχει ἀναλάβῃ τὸν ἐθνικὸν πανηγυρισμὸν. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, τὸν Ἀντιπρόεδρον, τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, πέντε Ὁμοσπονδιακοὺς Γερουσιαστάς, πέντας Ὁμοσπονδιακοὺς Βουλευτάς καὶ ἀπὸ πέντε πολίτας διορισθέντας ὑπὸ τοῦ Προέδρου. Εἶναι δὲ ἀχρωμάτιστος κομματικῶς καὶ προσφέρει δωρεὰν τὰς ὑπηρεσίας της. Διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἔχουν διατεθῇ 200,000 δολλαρίων.

Πολιτειακαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ χιλιάδες ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ βιβλιοθηκῶν μετέχουν ὡσαύτως τοῦ πανηγυρισμοῦ. Ὅλων δὲ τούτων αἱ ἐνέργειαι καταβάλλονται διὰ νὰ παρακινήται ὁ λαὸς νὰ μελετᾷ, ἰδίως δὲ ἡ νέα γενεά, τὴν ἱστορίαν τοῦ Συντάγματος. Θὰ προκηρυχθῶν τρεῖς μεγάλοι διαγωνισμοί, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ κληθῶν νὰ λάβουν μέρος φοιτηταὶ καὶ μαθηταὶ Κολλεγίων, Γυμνασίων καὶ Δημοτικῶν Σχολείων. Πρὸς τούτοις θὰ προσφερθῶσιν ἐπιτόπια καὶ ἐθνικὰ βραβεῖα εἰς ρητορικὰς ἐπιδείξεις καὶ εἰς ἐκθέσεις ἰδεῶν μὲ θέμα τὸ Ὁμοσπονδιακὸν Σύνταγμα. Ἐν Ὀυασικτῶνι δὲ θὰ γείνη ἐκθεσις ἱστορικῶν ἐλαιογραφιῶν καὶ προσωπογραφιῶν τῶν ὑπογραψάντων τὸ Σύνταγμα, καὶ θὰ διαρκέσῃ ἡ ἐκθεσις καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ πανηγυρισμοῦ. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ταχυδρομείων θὰ ἐκδώσῃ ἐπίκαιρα ἀναμνηστικὰ γραμματόσημα.

Τὸ Συνταγματικὸν Συνέδριον ἔκαμε τὴν πρώτην σύσκεψίν του ἐν τῇ Παλαιᾷ Αἰθούσῃ Ἀνεξαρτησίας τῆς Φιλαδελφείας τὴν 14ην Μαΐου τοῦ 1787. Αἱ συνεδριάσεις ἐξηκολούθησαν μέχρι τῆς 17ης Σεπτεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, καθ' ἣν ἡμέραν οἱ συντάτται καὶ δημιουργοὶ τοῦ Συντάγματος ἐκανόνισαν τὰς διαφορὰς των, ὑπέγραψαν τὸ ἔγγραφον καὶ τὸ μετεδίβασαν εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ἐν συνόδῳ τοῦ Κογκρέσου, μέσῳ τοῦ ὁποίου ὑπεβλήθη εἰς τὸν λαόν, ὅστις εἰς Πολιτειακὰ Συνέδρια προέβη εἰς τὴν ἐπικύρωσίν του.

Ἄλλη σπουδαία ἡμερομηνία εἶναι ἡ 21η Ἰουνίου τοῦ 1788, ὁπότε ἡ New Hampshire ἐπικύρωσε τὸ Σύνταγμα. Ἦτο ἡ ἐνάτη Πολιτεία, ἣτις ἐνέκρινε τὸ ἔγγραφον τοῦτο. Ἐπειδὴ δὲ ἀπαιτοῦντο τὰ δύο τρίτα τῶν ψήφων, ἡ ψή-

φος αὕτη κατέστησε τὸ Σύνταγμα θεμελιώδη νόμον τῆς Χώρας.

Τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον ἐχαρκτήρισεν ὡς ἱστορικὸν γεγονὸς τὸ ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὠργανώθη τὴν 4ην Μαρτίου τοῦ 1789. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἡ Κυβέρνησις ἤρχισε νὰ λειτουργῇ ὑπὸ τὸ Σύνταγμα. Ἀπὸ τότε δηλ. ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν τὸ Σύνταγμα.

Μὲ τὸν καιρὸν ἔγειναν πολλὰ μεταβολαὶ εἰς τὸ Σύνταγμα, ἀλλ' αἱ θεμελιώδεις ἀρχαὶ του παραμένουσιν ὡς τὰς ὑπετύπωσαν αἱ ἄρισται Ἀμερικανικαὶ διάνοιαι πρὸ μιᾶς καὶ ἡμισείας ἐκατονταετηρίδος. Τὸ Σύνταγμα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἶναι ἕν ζωντανὸν ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον προβλέπει ἀφ' ἑαυτοῦ περὶ τῶν τρόπων οἰασθήποτε τροποποιήσεώς του, καὶ περὶ τοιούτων ἀλλαγῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν οἷας ὁ λαὸς δύναται νὰ εὕρῃ ἀναγκαίαν ἢ ἐπιθυμητὰς διὰ νὰ βαδίξῃ μὲ τὰς σημερινὰς ἀνάγκας.

ΕΞΕΔΟΘΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΣ ΤΥΠΩΜΕΝΟΝ, ΣΤΕΡΕΩΣ
ΚΑΛΟΔΕΜΕΝΟΝ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Εἶναι τονισμένον εἰς τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν μὲ Εὐρωπαϊκὴν παρασημαντικὴν. Ἐνηρμοσμένον διὰ τετραφωνίαν καὶ Μουσικὸν Ὀργανον, Ἀρμόνιον ἢ Πιάνο. Περιέχει ὅλην τὴν Λειτουργίαν, τὰ ψαλλόμενα ὑπὸ τῆς χορωδίας καὶ εὐχὰς καὶ αἰτήσεις τοῦ Ἱερέως. Περιλαμβάνει μίαν Λειτουργίαν διὰ τὰς Κυριακάς καὶ μεγάλας ἑορτάς καὶ ἄλλην συντομωτέραν διὰ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ τὰς Καθημερινάς. Εἶναι λίαν εὐχρηστον καὶ ἡ τιμὴ του ἐκανονίσθη εἰς μόνον 75 σέντς πρὸς κάλυψιν τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως καὶ βιβλιοδετήσεως.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ

τὸ νέον τοῦτο Μουσικὸν Βιβλίον διὰ τὰς Ἐκκλησίας, τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ τὰ σπίτια.

Ἀ π ε υ θ υ ν θ ἡ τ ε :

Supreme Educational Board, Greek Archdiocese
25-19 39th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΝΕΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΑΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Μόλις ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῶν Καταστημάτων DIVRY δύο νέα Βιβλία — Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ καὶ Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ὑπὸ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΟΛΥΖΩΙΔΟΥ — ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΠΗΥΞΗΜΕΝΗ

ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ DIVRY, συνεχίζοντα τὰς μοναδικὰς ἐκδόσεις των χάριν τῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Ἀμερικῆς, ἐξέδωκαν ἐφέτος δύο ἀξιόλογα βιβλία, ἀπαραίτητα εἰς κάθε Ἑλληνόπαιδο ἐνταῦθα. Εἶνε ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ (Βιβλίον Α΄) καὶ ἡ ΕΛΛ. ΙΣΤΟΡΙΑ (Βιβλίον Β΄) ὑπὸ Γ. Πολυζωίδου.

Καὶ τὰ δύο βιβλία εἶνε γραμμένα εἰς γλῶσσαν καλῶς ὁμιλουμένην, οὔτε ἀρχαΐζουσιν οὔτε ὑπερδημοτικῇ. Εἶνε χωρισμένα εἰς μικρὰ μαθήματα, συνήθως μὴ ὑπερβαίνοντα μίαν σελίδα. Κάθε μάθημα ἔχει καὶ σχετικὴν εἰκόνα, ἐπίσης δίδαγμα ἢ κατάλογον ἀγνώστων λέξεων. Ἐπίσης ἔχουν διαφόρους χάρτας, κατὰ ληλα ἐθνικὰ ποιήματα καὶ συγκεντρωμένας ἐρωτήσεις πρὸς εὐκολίαν τοῦ διδάσκοντος.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ -- ΒΙΒΛΙΟΝ Α΄

Εἶνε γραμμένη διὰ παιδιὰ τῆς Β΄ ἢ Γ΄ Τάξεως. Εἰς τὰς πρώτας τῆς σελίδας ἔχει γράμματα ἐξαιρετικῶς μεγάλα πρὸς εὐκολίαν τῶν μαθητῶν πού μολις ἀρχίζουν νὰ ἀναγινώσκουν. Τὸ λίαν διηγηματικὸν ὕφος τῆς, τὰ θέματα πού πραγματεύεται καὶ ἡ ἀφθονία τῶν καλλιτεχνικῶν τῆς εἰκόνων, καθιστοῦν τὸ βιβλίον ἐξόχως προσφιλὲς εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν μικρῶν τάξεων. Ὑπὸ πολλῶν χρησιμοποιοῦται καὶ ὡς Ἀναγνωστικὸν τῆς Β΄ ἢ Γ΄ Τάξεως. Ἐκδοσις πολυτελής, μὲ 60 ἀριστογραφικὰς εἰκόνας. Κομφῶς δεδεμένη μὲ πανί τιμᾶται μόνον . . . . 40 CENTS.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΒΙΒΛΙΟΝ Β΄

Ἡ Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Ἱστορία εἶνε γραμμένη διὰ παιδιὰ τῆς Β΄, Γ΄, ἢ Δ΄ Τάξεως. Μὲ διηγηματικὸν ὕφος, γλῶσσαν ἀπλὴν, ὁμιλουμένην, οὔτε ἀρχαΐζουσιν οὔτε ἄκραν δημοτικῇ—μὲ μαθήματα μικρὰ καὶ γεμᾶτα μὲ καλλιτεχνικὰς εἰκόνας, διδάσκει τὰ μεγάλα γεγονότα τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, εἰς τρόπον ὥστε ὁ μικρὸς μαθητὴς νὰ μανθάνει μὲ εὐχαρίστησιν καὶ νὰ αἰσθάνεται ὑπερφάνειαν διότι ἀνήκει εἰς τὴν ἔνδοξον Ἑλληνικὴν Φυλὴν. Ἐκδοσις πολυτελής, μὲ 110 ἀριστογραφικὰς εἰκόνας. Τιμᾶται κομφῶς πανόδετος 50 CENTS.

Καὶ τὰ δύο βιβλία μαζὺν δεδεμένα εἰς ἓνα τόμον, μὲ 170 καλλιτεχνικὰς εἰκόνας τιμῶνται μόνον . . 75 CENTS.

ΑΛΛΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ DIVRY

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. — Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Τεύχος Α΄.—Ἐκπονηθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων καὶ καλλιτέρων συστημάτων διδασκαλίας. Εἶνε τὸ τελειότερον τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων, συνταχθὲν ἐπίτηδες διὰ τοὺς Ἑλληνοπαῖδας τῆς Ἀμερικῆς. Γλῶσσα ἡ καλῶς ὁμιλουμένη δημοτικὴ, ἀπὸ ἀπλάστης χυδαῖσιν. Ἀπλοῦν, εὐμέθοδον, εὐδίδακτον, πρακτικόν, πολυτελές. Τυπωμένον ἐπὶ ἐκτάκτως στερεοῦ εἰδικῶν χάρτου, καὶ στολισμένον μὲ 37 καλλιτεχνικὰς πολυχρόμους εἰκόνας, ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν παιδιῶν ἐν Ἀμερικῇ, ἐπίτηδες σχεδιασθεῖσας διὰ τὰ μαθήματα τοῦ βιβλίου. Πολυτελῶς δεδεμένον μὲ πανί, τιμᾶται μόνον 50 σέντς.

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. — Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Τεύχος Β΄.—Τὸ ἰδεώδες Ἀναγνωσμάριον διὰ τὰ Ἑλληνοπαῖδα τῆς Ἀμερικῆς. Μὲ θέμα τὴν καθημερινὴν ζωὴν δύο καλῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Ἀμερικῆς, ἀπὸ τῆς ὥρας πού ἐξυπνοῦν μέχρις ἐσπέρας—στὸ σπίτι, στὸ παιγνίδι, στὸ Σχολεῖον, στὴν Ἐκκλησίαν, στὰς ἑορτάς, τὸ βιβλίον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, ὡς ὁ δ ἡ γ δ ε σ υ μ π ε ρ ι φ ο ρ ᾶς διὰ κάθε παιδάκι τῆς Ἀμερικῆς. Κάθε μάθημα ἔχει καὶ ἓν καλὸν δίδαγμα. Ἀποτελεῖται ἀπὸ κείμενον ἀπλοῦν, ὥραϊαν εἰκόνα ἐπίτηδες σχεδιασθεῖσαν, καὶ παιδικὸν ποιημάκι ἐπὶ τοῦ μαθήματος. Μὲ 74 σελίδας καὶ 37 πολυχρόμους εἰκόνας, τιμᾶται πολυτελῶς δεδεμένον μόνον 60 σέντς.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. — Γ. Πολυζωίδου.—Ὑπὸ τύπον διηγηματικώτατον καὶ εὐχάριστον, ὅλη ἡ ἐκ τῆς Παλ. Διαθήκης ὕλη, τὴν ὁποῖαν δοῖται καὶ τὸ Ἀνώτ. Ἐκπ. Συμβούλιον. Ἑλληνιστ., στοιχεῖα ἐκλεκτά, ποιήματα θρησκευτικὰ, ἐρωτήσεις, εἰκόνες, προσευχαί. Γ΄ ἔκδοσις, πολυτελῶς δεδεμένη τιμᾶται 50 σέντς.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. — Γ. Πολυζωίδου.—Ὑπὸ τύπον τεραπνόν, μὲ ὥραϊα θρησκευτικὰ ποιήματα, εἰκόνας, ἐξήγησιν ἀγνώστων λέξεων καὶ προσευχάς. Στοιχειοθέτησις ἀραιά, χάρτης πολυτελείας. Κομφῶς δεδεμένον τιμᾶται μόνον 50 σέντς.

Η ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.—Μὲ ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις φυσικὰς, στοιχεῖα εὐαγγέλιου, εἰκόνας, ποιήματα καὶ προσευχάς, τὸ βιβλίον ἐλκύει τοὺς μαθητὰς Ἡ διδασκαλία τῆς Πίστεως μᾶς ὅλη, εἰς 82 ἀπλοῦστα μαθήματα. Ἐκδοσις πολυτελείας. Δεδεμένον τιμᾶται 60 σέντς.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ.—Εἰς τὸ πολυτελές καὶ καλοτυπωμένον ὑπὸ βιβλίον ἐξηγουῦνται ὅλα ὅσα βλέπονται καὶ ἀκούονται εἰς τοὺς Ναοὺς μᾶς, μὲ ἐρωταποκρίσεις ἀπλᾶς. Τὸ κάθε Ἱ. Ἀντικείμενον ἔχει τὴν εἰκόνα του καὶ ἐξηγεῖται τί συμβαίνει. Εἰς τὸ τέλος δλαὶ αὶ κατὰλληλοι προσευχαὶ διὰ τὰ παιδιὰ τῆς Ἀμερικῆς. Πολυτελῶς δεδεμ. 75 σέντς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.—Μὲ ἀπλοῦν τρόπον ἀναγράφεται ὅλη ἡ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μᾶς μέχρι τοῦ 1934, χάριν τῶν ἐν Ἀμερικῇ παιδιῶν. Εἰκόνες, ἐρωτήσεις, στοιχεῖα εὐαγγέλιου. Εἰς τὸ τέλος ἡ Ἱστορία τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Δεδεμ. 50 σέντς.

Τὰ ἄνω βιβλία, ὅλα ἐγκριμένα ὑπὸ τοῦ Ἀνωτ. Ἐκπ. Συμβουλίου, πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ παρὰ τοῖς Ἐκδόταις

D. C. DIVRY, Inc., 240 W. 23rd St., NEW YORK